

covid-19
rok druhý

VŠECHNY CESTY VEDOU DO LESA

výroční zpráva Lesů hl. m. Prahy za rok 2021

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

 LESY
HL. M. PRAHY

VŠECHNY CESTY VEDOU DO LESA

výroční zpráva Lesů hl. m. Prahy za rok 2021

OBSAH

Lesy hl. m. Prahy v roce 2021	5
Naši lidé	6
Naši pomocníci	8
Péče o lesy a louky	10
Péče o parky a památné stromy	30
Péče o vodu	40
Péče o zvířata	56
Péče o včely	76
Péče o vzdělávání Pražanů	78
Péče o komunikaci s Pražany	84
Péče o bioodpad	90
Péče o úklid	92
Ekonomická část	94

LESY HL. M. PRAHY

Lesy jako útočiště. Pandemie, rok druhý.

Lesy hl. m. Prahy jsou jedna z největších příspěvkových organizací hlavního města Prahy. Naším úkolem je péče o pražskou přírodu. Spravujeme více než 2 900 hektarů pražských lesů a významné pražské parky, mezi něž patří Stromovka, Petřín, Letenské sady, park na vrchu Vítkově a obora Hvězda. Pečujeme o 198 památných stromů na území hlavního města. Spravujeme přibližně 300 kilometrů 112 drobných vodních toků a 171 nádrží na území Prahy. Od roku 2012 pro hlavní město Prahu spravujeme Záchrannou stanici hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy. Od roku 2017 provozujeme také Kompostárnu hl. m. Prahy v Praze-Slivenci, která zpracovává biologicky rozložitelný odpad. Staráme se o 16 včelnic rozmístěných v lesích a v parcích po celé Praze, spravujeme 4 lesní zookoutky, které slouží jako detašovaná pracoviště pro záchrannou stanici. Prostřednictvím environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty spolupracujeme se školami a s pražskou veřejností. K těmto účelům nám slouží také naše ekocentrum Prales, které funguje od roku 2017. Na tom všem se aktuálně podílí 250 zaměstnanců ze 4 spolupracujících středisek (Lesy, Vodní toky, Městská zeleň, Ekologická výchova) a 3 útvarů (útvary správy, útvar ekonomický a útvar ředitele). Další 62 kolegů s námi nyní spolupracuje na základě dohod o pracovní činnosti či o provedení práce.

Rok 2021 – druhý rok s covidem – byl pro naši organizaci v mnohém podobný jako rok předcházející. Přetrvávající pandemie onemocnění covid-19 a nezbytná krizová opatření z ní vyplývající i nadále zásadně komplikovala provoz organizace, zároveň jsme však ještě intenzivněji vnímali, jak je důležité,

aby péče o pražskou přírodu těmito omezeními nijak neutrpěla. Stejně jako v roce 2020 jsme zaznamenali vysokou návštěvnost pražských lesů a dalších přírodních lokalit, kam se Pražané obzvláště v předjaří a začátkem jara v době uzavření okresů stále častěji uchylovali, neboť vycházky do přírody zůstaly jednou z mála příležitostí k tolik žádanému rozptýlení. Zájem návštěvníků nároky na naše správce lesů a parků ještě zvyšoval, neboť s sebou nesl i negativní důsledky, jako byly častější případy vandalismu nebo nárůst objemu odpadu.

Kromě řešení akutních problémů je však součástí naší práce také dlouhodobé plánování, tak jak si jej kvalitní kontinuální péče o pražskou přírodu žádá. Proto jsme velmi rádi, že jsme se v roce 2021 stali členy platformy Modrozelená infrastruktura Praha a prostřednictvím mezioborových pracovních skupin mohli spolupracovat na připomínkování materiálů k přípravě standardů péče o uliční stromořadí a na přípravě standardů hlavního města Prahy pro hospodaření s dešťovou vodou. Nově přijaté standardy navazují na Strategii adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu a upřesňují, jakým způsobem by hlavní město a jeho městské organizace, městské části i soukromé subjekty měly přistupovat k nakládání s dešťovou vodou a k projektům modrozelené infrastruktury. Velmi si vážíme úsilí, které hlavní město Praha v oblasti ochrany životního prostředí vynakládá. V souladu s těmito záměry se také my svou každodenní prací snažíme přispívat k tomu, aby pražská příroda zůstala v co nejlepší kondici a dostatečně silná a připravená na všechny případné budoucí výzvy.

Ing. Ondřej Palička
ředitel Lesů hl. m. Prahy

Naši lidé

S ohledem na to, jak rozsáhlá a různorodá je činnost naší organizace, zaměstnáváme odborníky z nejrůznějších oblastí. Jsou mezi námi lesníci, vodohospodáři, stavbyvedoucí, zahradníci, krajinní inženýři, ekologové, pedagogové a lektori vzdělávání i ošetřovatelé zvířat. K 31. 12. 2021 měla naše organizace celkem 250 zaměstnanců a 6 desítek osob pro ni pracovalo jako brigádníci.

Naši zaměstnanci

Kolik nás je?

K 31. 12. 2021 měla naše organizace 250 zaměstnanců. 62 osob pro ni pracovalo jako brigádníci.

250

80 THP* 170 dělníků

* technicko-hospodářští pracovníci

Kdo co dělá?

80 lidí

péče o lesní a luční pozemky

68 lidí

péče o vodní nádrže a vodní toky

55 lidí

péče o parky, památné stromy, zahradnictví a kompostárnu

11 lidí

environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, včelařství

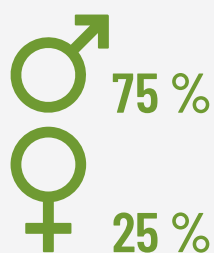
10 lidí

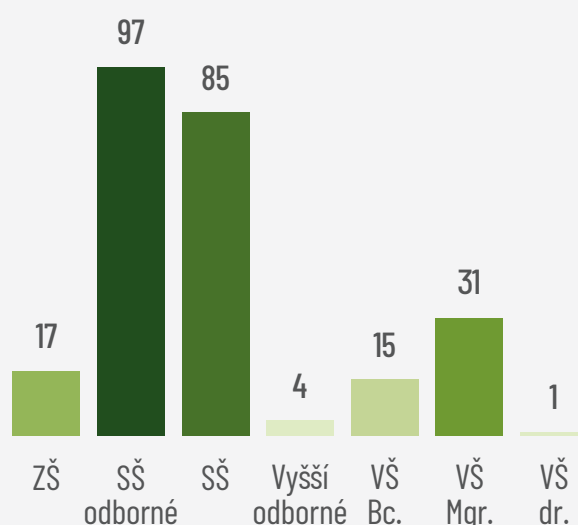
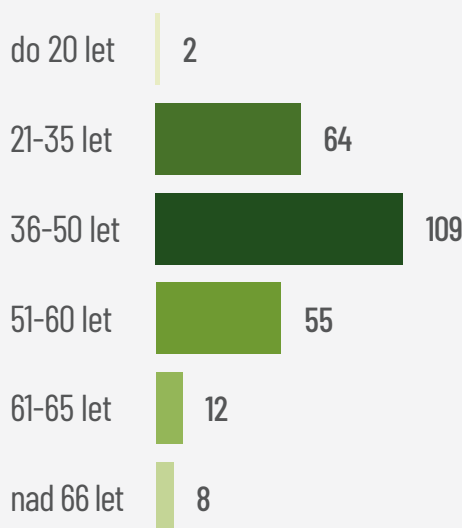
záchranná stanice pro volně žijící živočichy

Ostatní zaměstnanci (26) jsou zařazeni do útvaru ředitele, útvaru správy a útvaru ekonomického.

Kdo jsme?

75 % (187) našich zaměstnanců jsou muži. Jednu čtvrtinu (63) tvoří ženy.

Naši pomocníci

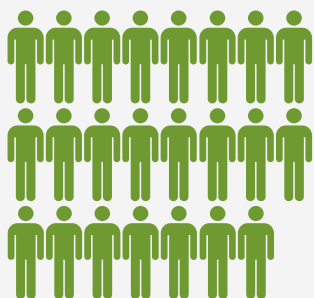
Pro budoucí absolventy oborů, jejichž zaměření lze v naší organizaci uplatnit, nabízí naše organizace odborné praxe. V roce 2021 tuto příležitost využilo 32 studentů. Aktivně komunikujeme i se soukromým sektorem. Spolupracujeme s firmami a organizacemi, jejichž zaměstnanci nám ve vybraných provozech pomáhají jako dobrovolníci.

Praktikanti a dobrovolníci

Kolik jsme měli praktikantů a kolik dobrovolníků?

32 studentů
na praxi

Navzdory složité situaci způsobené pokračující pandemií koronaviru u nás v roce 2021 celkem 32 studentů úspěšně absolvovalo svou praxi.

Praxe ve středisku Lesy
a v truhlárně organizace:
7 studentů

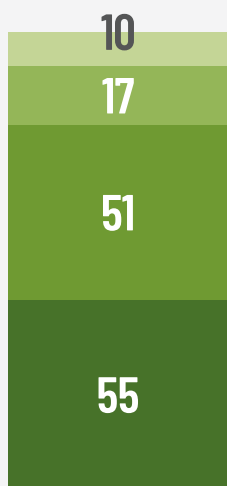
Praxe v ekocentru Prales:
23 studentů

Jeden student absolvoval svou praxi v Útvaru správy
a jeden student ve středisku Vodní toky.

Nejvíce našich praktikantů (16) bylo ze Střední zemědělské školy Brandýs nad Labem. Druhou nejpočetnější skupinou (7) byli studenti z VOŠ, SPŠ a SOŠ Podskalská z Prahy 2. Na této škole lze studovat například veterinářství či ekologii a ochranu životního prostředí.

133
dobrovolníků

Nejvíce dobrovolníků (55) pomáhalo při výsadbách v pražských lesích. Druhá velká skupina (51) se zapojila do práce v naší záchraně stanici a v zookoutku v Malé Chuchli. Uklízeli areál, myli přepravky a upravovali voliéry pro živočichy. Celkem 17 dobrovolníků pomáhalo v ekocentru Prales s údržbou zeleně v areálu a 10 lidí nám přišlo pomoci do Stromovky.

Péče o... lesy a louky

Naše organizace pečuje o lesní pozemky a louky v majetku hlavního města Prahy. Pozemky v lesním hospodářském celku (LHC) hl. m. Praha se podle lesního zákona řadí mezi lesy zvláštního určení – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí. Tomu podřizujeme veškerou svou činnost. V lesích vysazujeme nové stromky, zajišťujeme jejich ochranu a péči o ně i výchovné zásahy nezbytné k zachování dobrého stavu pražských lesů a v rámci nahodilých těžeb odstraňujeme nemocné a poničené stromy. Vyrábíme a udržujeme lesní mobiliář, jako jsou lavičky, odpadkové koše nebo herní prvky, pečujeme o dětská hřiště, vyvážíme odpadky, likvidujeme černé skládky, udržujeme lesní cesty a sečeme louky. Kromě péče o stávající lesní pozemky zakládáme i zcela nové lesy na uvolněných pozemcích v různých částech Prahy.

Správa lesních a lučních pozemků

O kolik hektarů lesů a kilometrů cest jsme se starali?

Starali jsme se o 154,8 km zpevněných lesních cest.

To je stejná délka jako vzdálenost z Prahy do Trutnova.

Podle aktuálního lesního hospodářského plánu schváleného pro období let 2014–2023 jsme se starali o 2 900 hektarů pozemků.

2 746 ha lesních porostů

154 ha ostatních pozemků

+80 hektarů Od roku 2014, kdy začal platit stávající lesní hospodářský plán, se plocha námi spravovaných pozemků rozrostla o dalších 80 hektarů (zalesněné nebo přikoupené po roce 2014).

5 000 hektarů Na lesních pozemcích v majetku Prahy a na vybraných pozemcích soukromých vlastníků (2 000 ha) vykonáváme funkci odborného lesního hospodáře.

V zimě část cest prohrnujeme, po zimě cesty zametáme a zbavujeme šterkového posypu. V případě potřeby, například po silném větru, cesty čistíme od napadaného listí a větví, totéž děláme na podzim. Průběžně čistíme propustky, příkopy a svodnice od nánosů listí a splavenin, vysekáváme lemy kolem cest a opravujeme povrch cest.

O kolik hektarů luk jsme se starali?

170 hektarů luk

Starali jsme se o 169,5 ha trvalých travních porostů.

96 tun sena

Na loukách jsme vyrobili 96 tun sena. To slouží jako krmivo pro zvířata v naší Záchraně stanici hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy a v zookoutcích.

Zdravotní stav pražských lesů

Hmyzí škůdci, houbové choroby

Zdravotní stav pražských lesů v několika posledních letech výrazně ovlivnily nepříznivé klimatické podmínky, které porosty oslabil a usnadnil tak šíření různých škůdců. V posledních letech jsme se potýkali především s následky přemnožení kůrovce, a to i přesto, že lesy na území Prahy jsou velmi různorodé, převažují v nich listnaté druhy a smrk zde měl i před začátkem celorepublikové kůrovcové kalamity jen asi 6% zastoupení. Rozšíření kůrovce jsme řešili ve všech lesních porostech, ve kterých se smrky vyskytují či vyskytovaly. Největší škody zatím kůrovec způsobil v Kunratickém lese, Modřanské rokli, Divoké Šárce a Milíčovském lese. Nejčastěji se v Praze setkáváme s lýkožroutem smrkovým a lýkožroutem lesklým, zaznamenali jsme však i přítomnost lýkožrouta modřínového.

Díky častějším a vydatnějším deštům a chladnějšímu jarnímu počasí se aktivita kůrovce mírně zpomalila již v roce 2020 a tento trend díky obdobnému počasí pokračoval i v roce 2021. Klimatické podmínky s dostatkem srážek zpomalily vývoj kůrovce a snížily počet jeho vyvinutých generací, které by mohly napadat smrkové a modřínové porosty. Dostatek vláhy navíc podpořil vitalitu a vlastní obranyschopnost samotných stromů.

Některé dlouhodobě oslabené stromy však kůrovci přesto neodolaly. Během celého roku jsme napadené stromy aktivně vyhledávali a snažili se je co nejdříve asanovat a co nejrychleji odvézt pryč z lesa. Do roku 2020 se objem nezbytných nahodilých těžeb ve smrkových a modřínových porostech v souvislosti se šířením kůrovce každý rok oproti

V roce 2021 se situace změnila a objem napadeného smrkového a modřínového dřeva, které bylo nutné z porostů odstranit, se oproti roku 2020 snížil o více než 60 %.

tomu předchozímu zvyšoval, v roce 2020 dokonce objem kůrovcových těžeb smrku a modřínu oproti roku 2019 narostl o 71 %. V roce 2021 se situace změnila a objem napadeného smrkového a modřínového dřeva, které bylo nutné z porostů odstranit, se oproti roku 2020 snížil o více než 60 %. Tento vývoj jednak odráží zpomalení šíření kůrovce, ale také fakt, že velká část smrkových porostů v Praze v souvislosti s kalamitou už v podstatě zanikla.

Celkový objem všech nahodilých těžeb, které kromě odstranění kůrovcem napadených smrkových a modřínových porostů zahrnují také odstranění suchých či jinak nemocných nebo poškozených stromů ostatních druhů, v roce 2021

poklesl o 36 %. Z podrobnějšího vyhodnocení dat však vyplývá, že v lesních úsecích Šárka a Hodkovičky došlo oproti roku 2020 k poměrně významnému nárůstu nahodilých těžeb u borovice lesní i u listnatých druhů. S častějším usycháním borovic lesních se potýkáme již několik let a ani příznivější klimatické podmínky s větším objemem srážek tento jev prozatím významně nezvrátily.

Kontrola kůrovcových lapačů...

... a výsledek kontroly

Kůrovcem
napadený
strom

Stejně jako v roce 2020 jsme během roku 2021 zaznamenali častější výskyt patogenních hub na listnácích. Na jasanech v některých lokalitách pokračuje nekróza způsobená vřeckovýtrusou houbou voskovičkou jasanovou (*Hymenoscyphus fraxineus*), jejímž projevem je předčasné vadnutí listů, které pokračuje odumíráním výhonů a větví až celého stromu. Typickým příznakem jsou hnědé až černé nekrotické skvrny na listech a řapících. Mezi duby se rozšířilo chřadnutí s tzv. tracheomykózními příznaky, které dlouhodobě patří k závažným onemocněním dubů na lesních i nelesních stanovištích. Příznaky a průběh se liší v závislosti na odolnosti dřeviny, stanovištních podmínkách i na rozsahu a intenzitě napadení dalšími, například hmyzími škůdci, ale obvykle se jedná o vadnutí listů a prosychání a odumírání koruny. Příčiny onemocnění ještě nejsou uspokojivě objasněny, významnou roli však hrají patogenní houby a výskyt podkorního hmyzu, především bělokaze dubového. Bělokazi dřevinu přímo oslabují, kromě toho ale působí také jako přenašeči patogenních hub. Na javorech se objevila tzv. sazná nemoc kůry, kterou způsobuje

houba *Cryptostroma corticale*. Houba napadá především javory kleny a vyskytuje se nejen v pražských lesích, ale také parcích.

V boji proti hmyzím škůdcům je důležité průběžně sledovat a vyhodnocovat intenzitu jejich výskytu. Vedle již zavedeného monitoringu kůrovce od roku 2020 plošně monitorujeme také výskyt bekyně velkohlavé a bekyně mnišky. K monitoringu jsme používali lepové desky o velikosti 50 x 50 cm a dále odchytné plastové pasti, které byly pravidelně kontrolovány. Všechna odchytná zařízení byla opatřena feromonem LMD-ETOKAP-SL, který lákal samečky obou druhů motýlů. Monitoring probíhal od konce července do poloviny září. Oproti předchozímu roku jsme v roce 2021 zaznamenali nárůst počtu odchycených jedinců o 347 kusů, a to zejména v lesním úseku Hodkovičky, Běchovice a Chuchle. Jednalo se téměř výhradně o bekyni velkohlavou, pouze v jednom případě šlo o bekyni mnišku. I přes meziroční nárůst není potřeba dělat razantnější obranná opatření, z preventivních důvodů ale budeme monitoring škůdce opakovat i roce 2022.

Lesy hl. m. Prahy v pozici odborného lesního hospodáře na území metropole kromě svěřených pozemků hlavního města Prahy kontrolují i lesní porosty soukromých vlastníků. Obvykle vlastníky upozorňujeme na výskyt nemocných, vyvrácených, polámaných či jinak nebezpečných stromů, které musí být z porostu odstraněny. V rámci opatření proti šíření kůrovce vlastníky upozorňujeme také na nutnost zásahu a odstranění napadených stromů. V roce 2021 jsme na výskyt kůrovce v porostu upozornili 3 soukromé vlastníky a předali dalších 43 upozornění týkajících se jiných nežádoucích jevů v porostech. V rámci metropole spolupracujeme i s odbornými lesními hospodáři státních a církevních lesů.

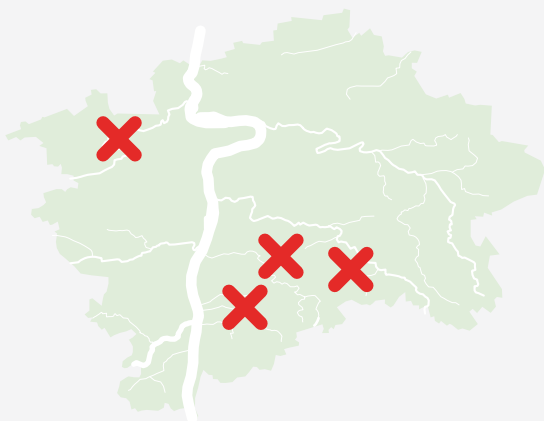
Boj proti hmyzím škůdcům

Kdo..?

V pražských lesích se nejčastěji vyskytuje lýkožrout smrkový, lýkožrout lesklý a lýkožrout modřínový.

Kde..?

Největší problémy tito škůdci působí v Kunratickém lese, v Modřanské rokli, v Divoké Šárce a v Milíčovském lese.

Co s tím..?

1. Odstraňování napadených dřevin

Vyhledáváme napadené stromy, asanujeme je a co nejdříve odvážíme pryč z lesa. Kůrovcová těžba je typ nahodilé těžby. Jako nahodilou těžbu označujeme odstraňování poničených stromů, za jejichž poškozením stojí externí činitel, například silný vítr, těžký sníh nebo právě hmyzí škůdci či houbové choroby.

Kromě nahodilých těžeb provádíme v menší míře také plánované obnovní těžby, které jsou součástí procesu obnovy lesních porostů a které umožňují, aby nový lesní porost vznikl pod ochranou mateřského porostu.

Podrobnosti o těžbě najdete na straně 16.

2. Klazení pastí

65

lapačů

Lapače s feromonovým odparníkem jsou umístěny na pasekách a vábí brouky do pastí, ze které se už nedostanou ven. Naši lesníci tyto nápadné černé krabice pravidelně kontrolují a polapené kůrovce odstraňují.

183

lapáků

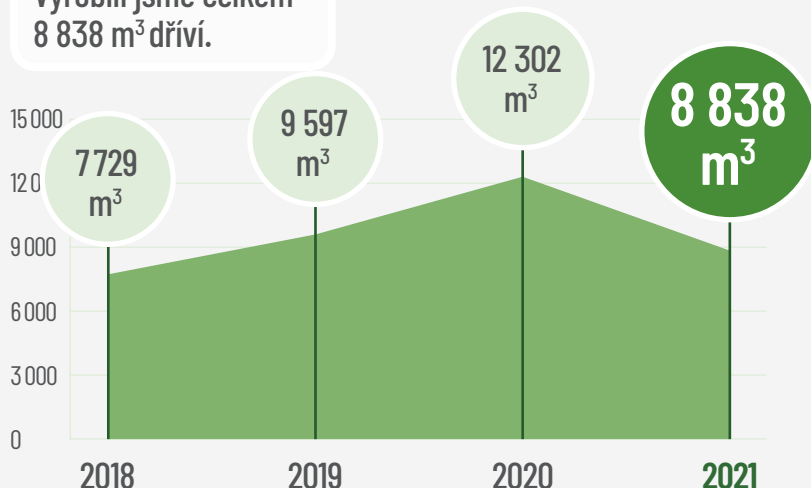
Lapáky jsou pokácené stromy položené v lese a zakryté větvemi, aby rychle nevyschly a přilákaly kůrovce na „hostinu“. Naši lidé pak napadený lapák zbaví kůry, kůrovec přijde o příznivé prostředí pro svůj vývoj a jeho larvy a vajíčka uhynou.

Podrobnosti o výsadbách najdete na straně 22.

Těžba dřeva

Kolik dřeva jsme vytěžili a o jaké těžby šlo?

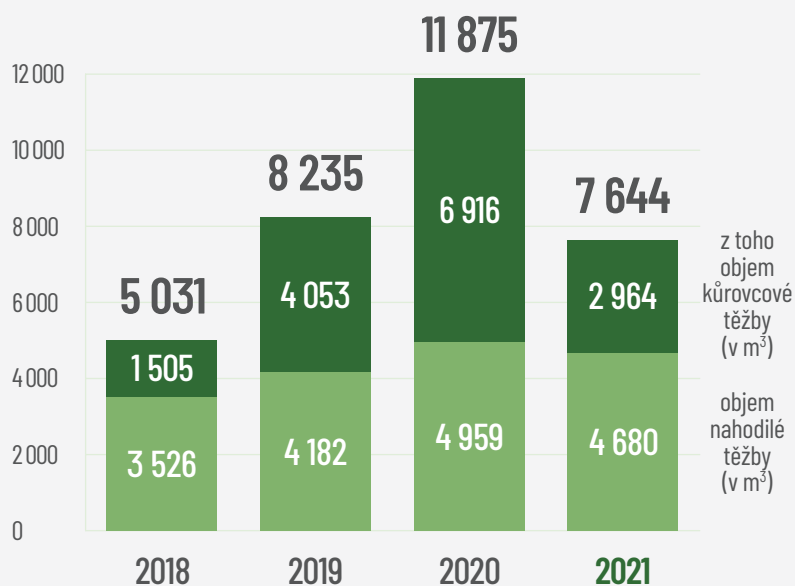
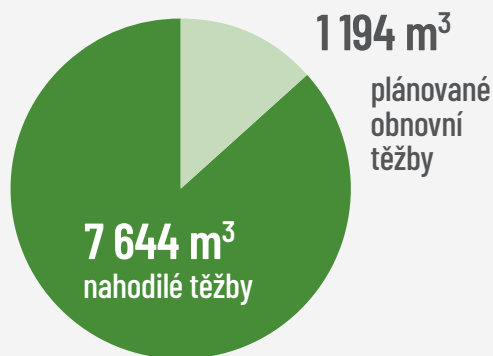
Vyrobili jsme celkem 8 838 m³ dříví.

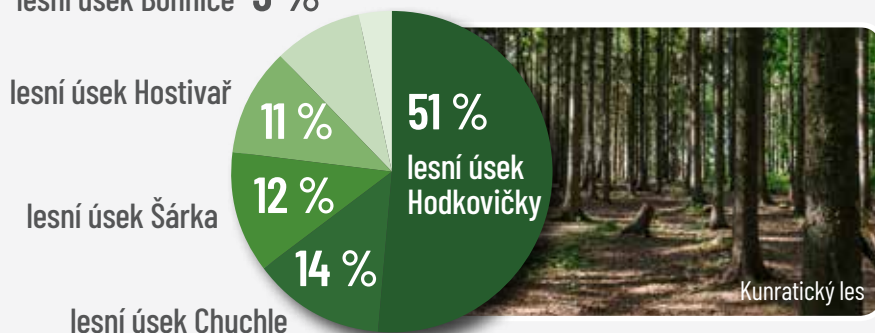
Do roku 2020 se celkový objem těžby každý rok zvyšoval v důsledku nárůstu nezbytných nahodilých těžeb v kůrovcem oslabených porostech. V roce 2021 objem těžby o více než čtvrtinu poklesl. Tento vývoj odráží jak zpomalení šíření kůrovce, tak fakt, že velká část napadených smrkových a modřínových porostů v pražských lesích již byla odstraněna.

Nahodilá těžba činila 86 % všech těžebních zásahů. V rámci nahodilé těžby tvořil objem kůrovcových těžeb 39 % (v roce 2020 to bylo 58 %).

lesní úsek Bohnice 9 % 3 % lesní úsek Běchovice

Přes 50 % všech kůrovcových těžeb v roce 2021 probíhalo v lesním úseku Hodkovičky. Do tohoto lesního úseku spadá například Kunratický les, Modřanská rokle a Cholupický vrch nebo les Kamýk.

Kunratický les

Jaké sortimenty dřeva jsme vyráběli a prodávali?

Z vyrobených sortimentů jsme prodali nejvíce paliva (3 139 m³) a vlákniny (2 614 m³).

1 582 m³

kulatina

2 614 m³

vláknina

3 139 m³

palivo (neštípané)

417 m³

štípané dříví

503 m³

zpracováno v truhlárně

Přes 500 m³ dřevní hmoty jsme zpracovali v naší truhlárně v Hloubětíně, z toho 325 m³ jsme využili k výrobě našich laviček, odpadkových košů a dalších prvků mobiliáře pro lesy v naší správě (*podrobnosti najdete na straně 18*).

1 134
m³ štěpky

Z dendromasy jsme vyrobili 1 134 m³ štěpky. Prodali jsme 1 643 m³.

Štěpku prodáváme hlavně menším odběratelům, kteří ji využívají např. do kompostu, na záhony nebo chodníky.

Zpracování dřeva

Dřevo z certifikovaných lesů

Značka
odpovědného lesnictví

PEFC/09-44-02

Hospodaření v pražských lesích je certifikováno systémy PEFC a FSC, které zaručují, že dřevo s tímto certifikátem pochází z šetrně obhospodařovaných lesů, v nichž se hospodaří s respektem k lesnímu ekosystému a přirozené druhové skladbě porostů. Naším primárním cílem není těžba dřevní hmoty, nýbrž přirozeně pestré a zdravé lesní porosty sloužící Pražanům k odpočinku a rekreaci.

Co všechno jsme ze dřeva vyrobili?

Část dřeva vracíme zpátky do lesa v podobě laviček, herních prvků, odpadkových košů, stojanů, zábradlí a dalších prvků mobiliáře, které vyrábí naše truhlárna.

42 + 4
opravených / nových

40 + 11
opravených / nových*

* Všechny nové herní prvky nahradily ty stávající, poškozené.

Jednou z našich zakázek v roce 2021 byla také oprava dřevěné treláže (pergoly) na dětském hřišti v zahradě Kínských v blízkosti ulice Rožických.

K vybraným vodním nádržím, do nově založeného lesa Na Musile a do lesoparku Letňany jsme v roce 2021 rozmístili celkem 18 jednoduchých dubových laviček z rozpůlených kmenů, které se hodí do těchto přírodních lokalit.

Altán Na Havírně
v Divoké Sárce

Opravili jsme 4 lesní altány a jeden poškozený nahradili novým. Nejnáročnější byla celková rekonstrukce Velkého altánu v Kunratickém lese (podrobnosti najdete na straně 20).

Nová dřevěná paluba na Výstavišti

📍 *Bubeneč, Praha 7*

Pro areál Výstaviště Praha jsme vyrobili novou dřevěnou palubu.

V západní části areálu holešovického Výstaviště v prostoru mezi dětským hřištěm, fontánou a cykloparkem jsme nevhlednou betonovou plochu přeměnili na dřevěnou palubu. Vzniklo tak nové příjemné molo, které láká k posezení i k aktivnímu odpočinku.

Práce započaly již v roce 2020 odstraněním původních rozpadlých a nefunkčních betonových konstrukcí a vyklizením celého prostoru. Pod plánovanou dřevěnou konstrukci bylo poté potřeba připravit stabilní železobetonový rastr, který celou plochu vyrovnává a slouží k ukotvení

konstrukce. Dřevěnou palubu i nové přístupové schodiště vyrobili naši truhláři z moderního dřeva, které je velmi odolné vůči nepříznivým vlivům počasí a vydrží i předpokládanou velkou zátěž. Na palubu o rozloze cca 270 m² spotřebovali přes 25 m³ dřeva. Na dřevěnou palubu navazuje další zpevněná plocha s mlátovým povrchem, která slouží jako zázemí pro sportovce z blízkého skateparku.

Náklady: 1,9 milionu Kč
Investor: Výstaviště Praha
Realizace: 11/2020 - 6/2021

hotovo

Rekonstrukce Velkého altánu

📍 *Praha-Kunratice*

Ve východní části Kunratického lesa jsme obnovili dřevěný altán.

Během uplynulého roku jsme kompletně obnovili Velký altán, který se nachází ve východní části Kunratického lesa nedaleko srubu Gizela v ulici Na Ovčíně. Lesní altán byl již delší dobu ve velmi špatném technickém stavu a dávno návštěvníky lesa nelákal k posezení a odpočinku. Rozpadající se základovou desku, nevzhledné dřevěné konstrukce obvodového pláště i zchátralou střechu tak nahradila nová stavba. Podle návrhu architektonického ateliéru Sféra se výroby dřevěných konstrukcí i vnitřního vybavení ujala naše truhlárna, která má s podobnými stavbami

bohaté zkušenosti. Jednotlivé díly konstrukce vznikaly v naší hloubětínské dílně a v Kunratickém lese se pak postupně skládaly dohromady. Původní půdorys altánu zůstal zachován, stejně jako hlavní materiál, tedy dřevo. Nový obvodový plášť je však mnohem vzdušnější a do altánu propouští více světla.

Náklady: 1 milion Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 5/2021 - 10/2021

hotovo

Oprava laviček ve Stromovce

📍 *Bubeneč, Praha 7*

Zrenovovali jsme 35 laviček u parkové cesty ve Stromovce.

Na podzim 2021 jsme dokončili kompletní renovaci 35 laviček, které lemují parkovou cestu v Královské oboře Stromovka vedoucí od areálu Výstaviště k Ovinecké ulici.

Pracovníci naší truhlárny všechny dřevěné části laviček nejdříve demontovali, poškozené sedáky nahradili novými a původní latě obrousili a důkladně očistili od všech starých nátěrů. Poté všechny díly znovu natřeli a namontovali zpátky. Sjednotil se tak vzhled všech laviček v tomto úseku a díky ochrannému nátěru se také prodloužila jejich životnost.

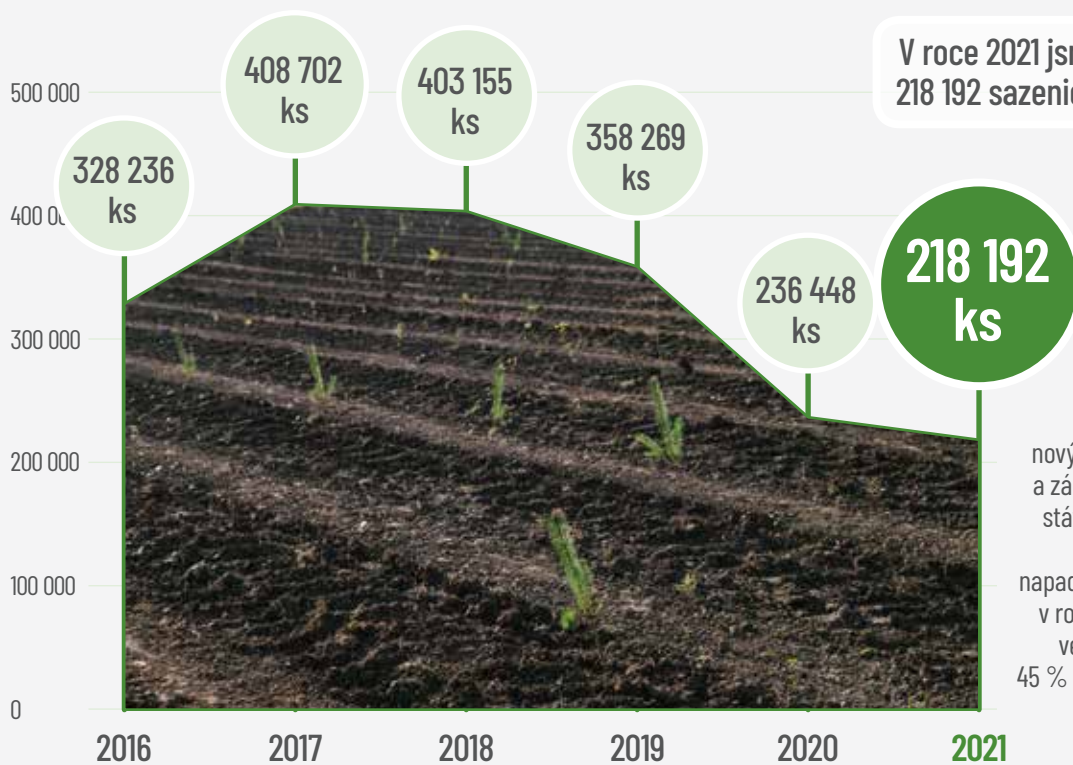
Náklady: 251 tisíc Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 9/2021

hotovo

Výsadby v lesích

Kolik jsme vysadili sazenic lesních dřevin?

Pracovali jsme na několika nových výsadbových projektech a zároveň zalesňovali paseky ve stávajících lesích, které vznikly při nezbytné nahodilé těžbě napadených či oslabených dřevin v roce 2020. Na uvolněná místa ve stávajících lesích putovalo 45 % všech vysazených stromků.

dub

buk

ostatní

lípa

habr

javor

modřín

borovice

jedle

Nejčastěji jsme vysazovali sazenice dubu (99 761). Představovaly 46 % všech vysazených stromků. Druhým nejpočetnějším zástupcem

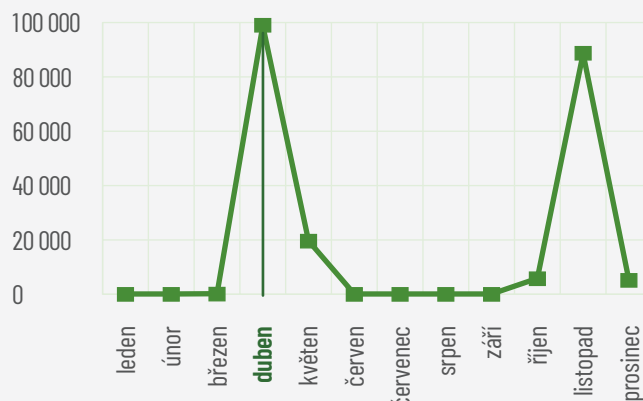
byl buk (31 521) a po něm lípa (18 007). Z jehličnanů jsme vysazovali hlavně jedle (11 625), modříny (6 680) a borovice (5 368).

11 %
jehličnany

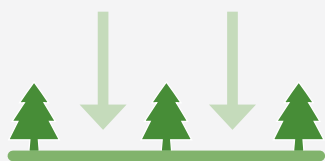
89 %
listnáče

Stromky vysazujeme vždy na jaře a na podzim.

Výsadby ve stávajících / v nově založených lesích

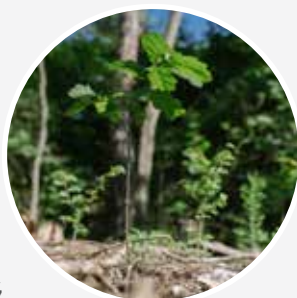
218 192
vysazených sazenic

Ve stávajících lesích: 98 307

Nové lesy: 119 885

Velkou část sazenic každoročně vysadíme ve stávajících lesních porostech – na menších plochách uvolněných po plánovaných obnovních těžbách a po nezbytných nahodilých zásazích, k nimž musíme průběžně přistupovat především v jehličnatých porostech, které jsou oslabené dlouhodobým suchem několika posledních let a snáze tak podléhají škůdcům, zvláště kůrovci.

Kromě zalesňování pasek ve stávajících lesích zakládáme na vhodných volných plochách i úplně nové pražské lesy. V roce 2021 jsme například založili les u přírodní památky Litožnice (91 tisíc sazenic), zalesnili novou část parku U Čeňku (16 tisíc sazenic), nebo pokračovali ve výsadbách ve vznikajícím krajinném parku Na Musile (5,5 tisíce sazenic).

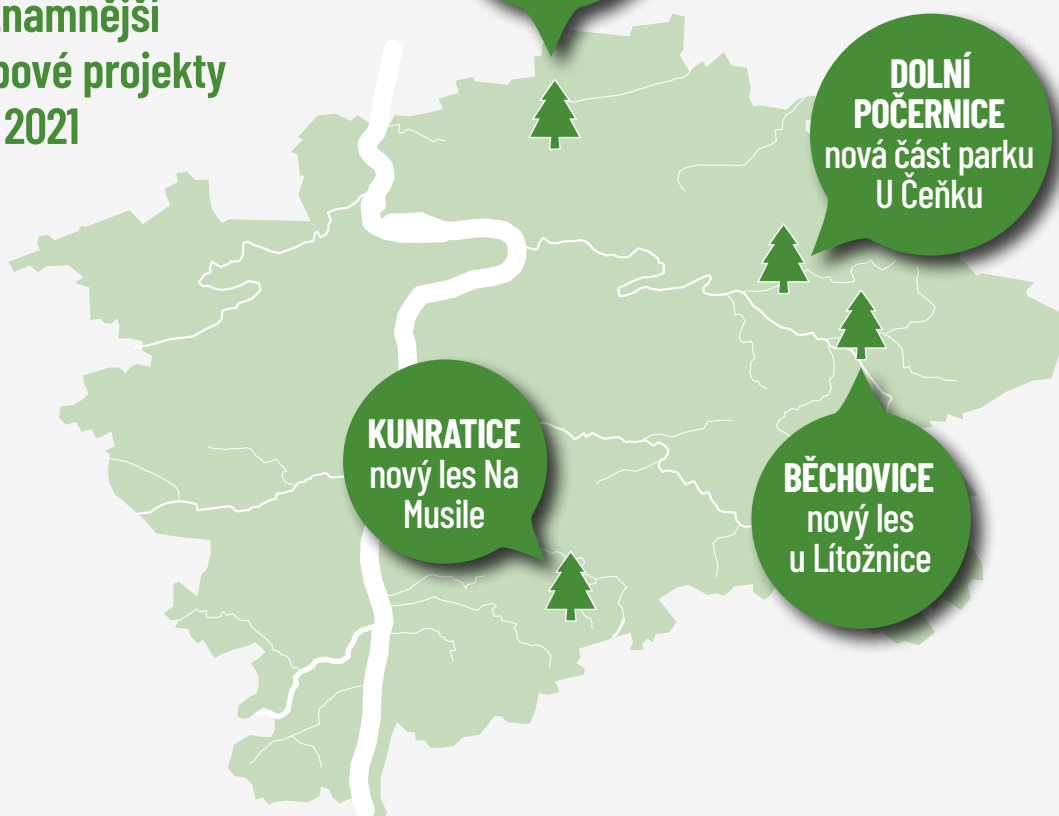
ĎÁBLICE
zalesnění
bývalého
elektrovodu

**DOLNÍ
POČERNICE**
nová část parku
U Čeňku

KUNRATICE
nový les Na
Musile

BĚCHOVICE
nový les
u Litožnice

Nejvýznamnější výsadbové projekty v roce 2021

Nový les u Lítožnice

📍 *Praha-Běchovice*

U přírodní památky Lítožnice na východě Prahy jsme založili nový les.

Na původně zemědělských pozemcích v blízkosti přírodní památky Lítožnice mezi Běchovicemi, Dubčí a Koloděje mi od jara 2021 vyrůstá nový les, který by měl v budoucnu pomoci odstínit provoz na plánovaném úseku okruhu kolem Prahy od stávající zástavby.

Během jara a podzimu jsme na ploše necelých 10 hektarů vysadili 91 tisíc lesních sazenic, kolem nichž jsme vystavěli přes 3 km dlouhou oplocenku kvůli ochraně před zvěří. Kosturu budoucího zeleného pásu tvoří především duby (51 %), buky (7 %) a lípy (8 %) a další

listnaté druhy, jako jsou javory, habry a v menším počtu i jeřáby břeky, jilmy a třešně ptačí. Jehličnany, které jsou v menší míře, zastupuje například modřín, borovice a douglaska. Práci nám výrazně urychlil sázečí stroj, jehož použití je právě při polních výsadbách výhodné.

Celá oblast Lítožnice v poslední době prochází velkou proměnou. V roce 2020 zde byla dokončena také revitalizace Lítožnického rybníka a Říčanského potoka, jehož koryto pod rybníkem získalo nové meandry a několik nových tůň. Tato lokalita se tak postupně mění v přírodní mozaiku s vodními plochami, lesíky a alejemi.

Náklady (*dosud*): 3,1 mil. Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 3/2021 - 12/2022

probíhá

Les v krajinném parku Na Musile

📍 *Praha-Kunratice*

Nedaleko tržnice SAPA vzniká krajinný park, jehož součástí je i nový les.

Na ploše, kterou z jedné strany lemuje rušná Kunratická spojka a z druhé Vídeňská ulice, se rodí nový krajinný park Na Musile. Zarostlé a místy nevhodně zpevněné plochy o celkové velikosti 13,5 hektaru postupně nahradí přírodní mozaika tvořená lesem, loukami, vodními prvky a parkovými cestami.

Naším hlavním úkolem v tomto projektu je zalesnit zdejší původně zemědělské pozemky. Už v roce 2020 jsme na plochách čítajících v celkovém součtu přes 5,6 hektaru vysadili 54 100 sazenic lesních dřevin. V roce 2021 jsme ve vý-

sadbách pokračovali a zalesnili další úsek. Na ploše o rozloze přes půl hektaru jsme zasadili 5 500 lesních sazenic. Tradičně v druhovém složení dominovaly listnáče – duby (50 %, lípy (10 %) a habry (5 %), které doplnily javory, buky nebo třešně a z jehličnatých druhů modřín, jedle či borovice. Aby sazenice neponičila zvěř, vztyčili jsme kolem nově osázených ploch 450 metrů dlouhou oplocenku. S výsadbami v této lokalitě budeme pokračovat i v roce 2022.

Náklady (*dosud*): 3,8 mil. Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 4/2020 - 12/2022

probíhá

Zalesnění bývalého elektrovedu

📍 *Praha-Ďáblice*

Zalesnili jsme volnou plochu po bývalém elektrovedu v Ďáblickém háji.

Na prázdné ploše ve východní části Ďáblického háje nedaleko Ďáblické hvězdárny jsme na jaře 2021 vysadili přes 4 300 sazenic lesních dřevin. Mladými stromky jsme tak zaplnili nevyužitý pruh půdy uvolněný po zrušeném elektrovedu.

V Ďáblicích jsme vysazovali hlavně duby (1 700), buky (750) a lípy (600), doplnily je habry a javory a také směs ovocných dřevin, kterou tvořily například jabloně lesní, hrušeň lesní nebo třešeň ptačí. Z jehličnanů jsme na ploše zasadili malé množství modřínů, borovic a douglasek. Naším cílem nyní

bude, aby se nově osázená plocha po nějaké době propojila s okolními vzrostlými porosty Ďáblického háje.

Náklady: 244 tisíc Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 3/2021 - 4/2021

hotovo

Nová lesní část parku U Čeňku

📍 *Praha – Dolní Počernice*

V parku U Čeňku na východě Prahy jsme vysadili nový kousek lesa.

Na původně volné pláni mezi sídlištěm Černý Most a Dolními Počernicemi již několik let postupně vzniká velký krajinný park U Čeňku. V jeho těsné blízkosti leží dvojice rybníků, rybník Martiňák, jemuž se někdy říká také Čeněk, a rybník V Pískovně.

Po jednotlivých etapách se území mění v pestrou mozaiku rekreačních ploch s hřišti, fitness prvky a altány, ale i lesíků, vodních ploch a dalších přírodnějších a méně intenzivně udržovaných míst. V roce 2018 byla dokončena revitalizace severní části parku a postupně se upravují další

plochy, zejména směrem na jih k Dolním Počernicím. Na jaře 2021 se naše organizace podílela na zalesnění bývalé zemědělské půdy v této jižní části parku. V lokalitě pod rybníkem Martiňák jsme založili různé velké lesní remízky. Během jara jsme zde vysadili na 16 tisíc sazenic lesních dřevin, z nichž téměř 95 % tvořily listnaté druhy. Tradičně nejvíce bylo dubů (8 525), doplnily je lípy (2 125) a habry (1 225) nebo například javory babyky, třešně ptačí, jeřáby břeky a jilmy. Zbytek tvořily jehličnany – borovice, douglasky a modřiny. Před zvěří chrání vysazené stromky téměř 1 kilometr dlouhá oplocenka.

Náklady: 405 tisíc Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 4/2021 - 5/2021

hotovo

Další výsadbové akce

Vánoční jedličky s budoucností se vrátily do lesa

Stejně jako v roce 2020 ani na jaře 2021 se kvůli přetrvávajícím opatřením vlády proti šíření koronaviru nemohl uskutečnit Den pro jedličku – společné vysazování speciálních vánočních jedliček v květináčích, které si u nás Pražané zakoupili před Vánoci. Byli jsme ale připraveni i na náhradní, „bezkontaktní“ variantu. Protože každý strom se počítá a byla by škoda nedat stromkům šanci, aby z nich mohl vyrůst nový kus lesa. Den pro jedličku

jsme proto transformovali na 14 dní pro jedličku a Pražany v březnu pozvali na vybrané paseky v Kunratickém lese, v Chuchelském háji, v lesoparku Cibulka a v dalších pražských lesích, kde si mohli svoji jedličku podle jednoduchých instrukcí a s naší podporou na dálku sami zasadit a věnovat tak svému vánočnímu stromku budoucnost a šanci stát se opravdovým stromem. Svoje místo v lese na jaře 2021 našlo cca 150 jedliček.

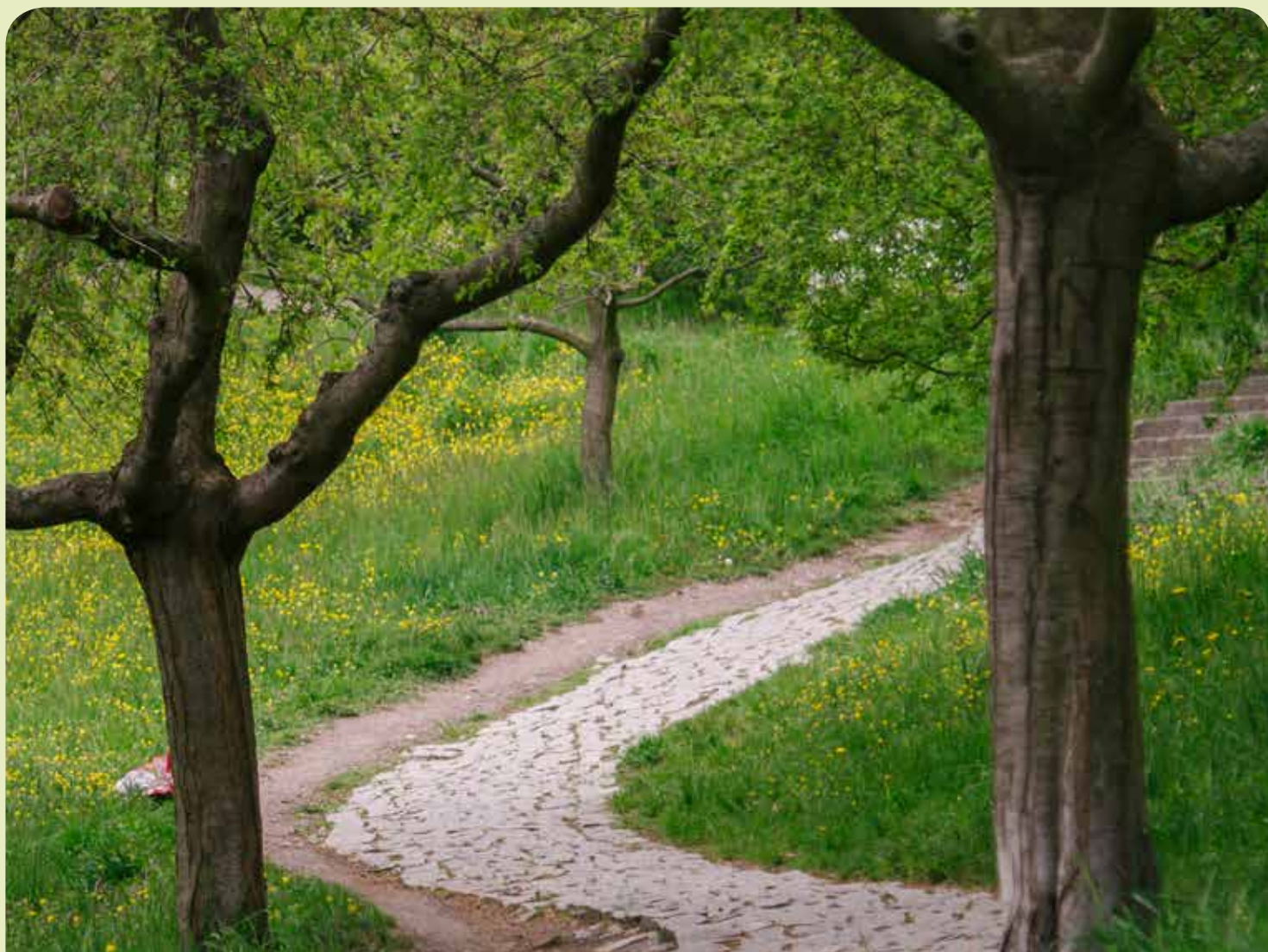
Strom pro les, život pro Prahu

Při příležitosti Dne stromů, který se v Česku slaví 20. října, jsme ve spolupráci s náměstkem primátora Petrem Hlubučkem pro veřejnost připravili společné sázení lesních sazeniček. Akce Strom pro les, život pro Prahu se uskutečnila v sobotu 23. 10. 2021 v Kunratickém lese. Pražané, kteří za námi dorazili, pomohli vysadit celkem 1 160 sazenic. Paseku, která v lese zůstala po smrcích napadených kůrovcem, zaplnily stovky mladých dubů, buků, lip, jedlí, jeřábů a třešní.

Proč se naše akce konala právě v Kunratickém lese? Kunratický les patří v Praze mezi ty porosty, které v posledních letech nejvíce poznamenala kůrovcová kalamita. Z minulosti zde přetrvalo vyšší zastoupení smrku a kůrvec zde proto způsobil velké škody.

Péče o... parky a památné stromy

Spravujeme parky celopražského významu Královskou oboru Stromovku, komplex zahrad vrchu Petřína a zahradu Kinských, park na vrchu Vítkově, oboru Hvězdu a Letenské sady. Staráme se rovněž o pražské památné stromy. Máme vlastní tým arboristů, kteří o dřeviny v parcích a v ulicích pečují, a zahradnictví s okrasnou školkou, které se nachází v Ďáblicích a které produkuje rostlinný materiál k prodeji i pro výsadby zeleně ve městě.

Správa parků

O které pražské parky jsme se starali?

5 celopražsky významných parků

park Stromovka / 90,8 ha
Správa a údržba: Lesy hl. m. Prahy

Komplex zahrad vrchu Petřína a zahrada Kinských / 70,8 ha
Správa: Lesy hl. m. Prahy
Údržba: Pavel Míka - zahradnické služby + Vojanovy sady, spol. s r. o.*

Letenské sady
46,5 ha
Správa: Lesy hl. m. Prahy
Údržba: Ing. Jan Švejkovský - Jena*

park na vrchu Vítkově / 31,3 ha
Správa: Lesy hl. m. Prahy
Údržba: Gartensta spol. s r. o.*

Parková část obory Hvězda
cca 8,5 ha (celková rozloha 85,6 ha)
Správa a údržba: Lesy hl. m. Prahy

Kromě těchto pěti parků se staráme ještě o nově vznikající **park U Čeňku** na území Dolních Počernic (podrobnosti o parku najdete na straně 27) a západní část **Centrálního parku Chodov**.

* Údržba obvykle zahrnuje údržbu zeleně, tj. sekání trávníků, údržbu keřů a stromů (mimo odborné arboristické zásahy) a květinových záhonů, úklid ploch aj. Správa parku obvykle - kromě kontroly provedení úkolů údržby - zahrnuje vegetační úpravy (kácení, odborné ošetřování, kontrola stavu stromů, výsadby stromů), péči o parkové cesty, parkový mobiliář či kanalizaci a další úkoly vycházející z potřeb daného parku.

Péče o památné stromy

O kolik památných stromů jsme se starali?

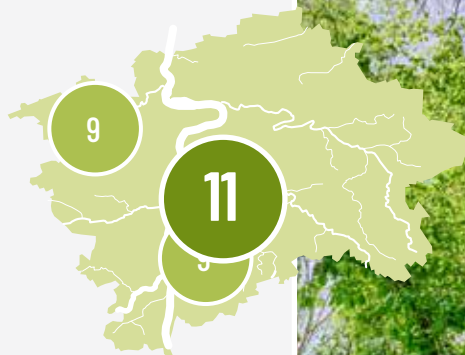
198 památných stromů

Na území Prahy se staráme o 198 památných stromů. 61 % z nich jsou duby, 18 % tvoří lípy.

Mezi pražskými památnými stromy je ale také několik exotických zástupců, například tři jinany dvoulaločné, cedr atlaský nebo dva sekvojovce obrovské, které rostou v Kunratickém lese.

Nejvíce památných stromů se nachází na území městské části Praha 4 (11 stromů), Praha 6 (9) a Praha 12 (9).

Péče o stromy v parcích a ulicích

Kolik stromů jsme ošetřili?

2 300 ošetřených stromů

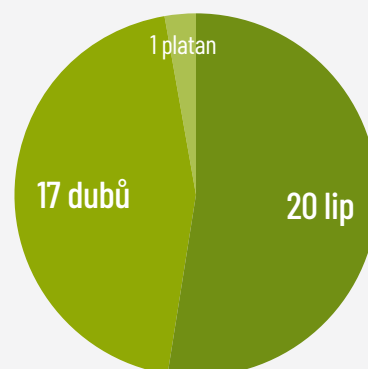
V roce 2021 jsme v pražských parcích a v dalších lokalitách ošetřili přes 2 300 stromů. Z toho bylo asi 100 stromů v Královské oboře Stromovka, cca 400 stromů na Petříně a zhruba 250 v parku na Vítkově.

38 ošetřených památných stromů

V roce 2021 naši arboristé ošetřili 38 památných stromů. Na stromech jsme prováděli především zdravotní a bezpečnostní řezy a obvodové nebo lokální redukce a kontrolovali bezpečnostní vazby, které stromy stabilizují a prodlužují jejich životnost.

Vlastnímu ošetření předchází nezbytné úřední úkony, které vyplývají ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a které zajišťujeme pro každý jednotlivý památný strom, jehož stav vyžaduje určitý arboristický zákrok.

20 měření tomografem

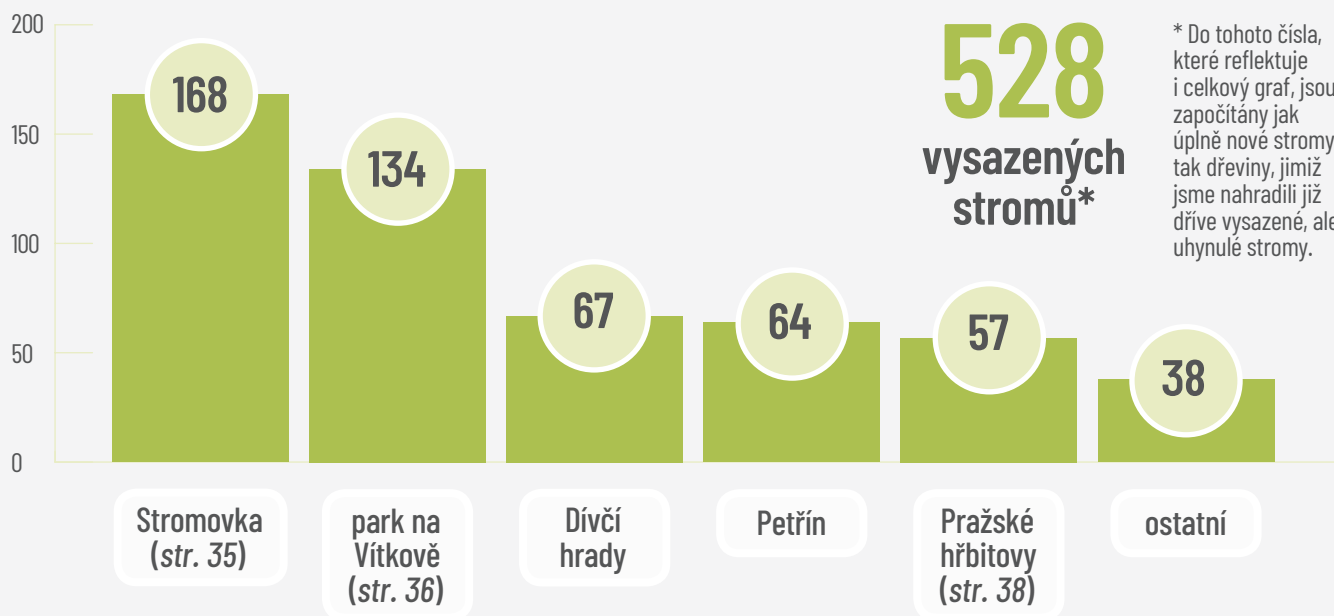
Provedli jsme celkem 20 tomografických měření a 27 tahových zkoušek.

Při expertním posouzení stromů se v současnosti jako doplněk vizuálního hodnocení využívají různé přístrojové metody, například akustický tomograf, elektroimpedanční tomograf, resistograf nebo tahové zkoušky. Při tahové zkoušce simulujeme zatížení stromu větrem a pomocí velmi přesných nástrojů měříme ohyb kmene a náklon báze a kořenového systému. Následně můžeme velmi dobře vyhodnotit odolnost stromu vůči vývratu a zlomu.

Do konce roku 2019 se naše organizace starala o stromořadí celopražského významu ve 48 ulicích. Od 1. 1. 2020 převzala správu těchto stromořadí Technická správa komunikací hl. m. Prahy, a.s. Po 1. 1. 2020 se tak staráme pouze o stromy, které byly ve stromořadích v posledních letech (2017-2019) vysazeny, abychom dohlédli na následnou péči o tyto dřeviny. Jedná se o stromořadí v ulicích Budečská, V Oišínách, Evropská, Českomoravská, Sokolovská a Ječná. Máme tedy ve správě celkem 179 mladých stromů v 6 stromořadích.

Výsadby v parcích a v ulicích

Kolik stromů jsme v parcích a v ulicích vysadili?

Nejvýznamnější výsadbové projekty v roce 2021

Výsadby stromů ve Stromovce

📍 *Bubeneč, Praha 7*

Ve Stromovce jsme doplnili dvě stromořadí a zeleň u dětského hřiště.

Ve Stromovce jsme v roce 2021 pokračovali v průběžné obnově stromového patra. Nemocné či jinak poškozené stromy postupně nahrazujeme mladými dřevinami, tak aby byl park stále v dobré kondici. Během roku jsme v různých částech parku vysadili 168 vzrostlých alejových stromů.

Tentokrát jsme se zaměřili na obnovu stromořadí v ose Šlechtova restaurace – Výstaviště a ve Starém parku. Perspektivní stromy arboristé ošetřili, nemocné a nebezpečné dřeviny odstranili. V úseku mezi Šlechtovkou a Výstavištěm jsme na uvolněná místa

vysadili 64 stromů. Téměř dvě třetiny tvořily lípy, které doplnily jírovce a katalpy. Ve Starém parku přibýlo 37 lip.

Kromě stromořadí jsme zvýšenou pozornost věnovali i dřevinám v blízkosti dětského hřiště Koníček, které se nachází na dohled od vstupního portálu do Rudolfovy štoly. V blízkosti hřiště bylo nutné odstranit nemocné či jinak poškozené stromy a ostatní potenciálně rizikové odborně ošetřit. Na volná místa jsme vysadili 67 stromů.

Během let 2014–2021 jsme ve Stromovce vysadili již téměř 2 000 vzrostlých stromů.

Náklady: 1,9 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 2021

hotovo

Výsadba stromů na Vítkově

📍 *Žižkov, Praha 3*

V západní části parku na Vítkově jsme vysadili přes 130 nových stromů.

V průběhu roku 2021 jsme pokračovali ve výsadbách stromů v západní části parku na vrchu Vítkově, které se říká též Thomayerova. Během jara jsme zde vysadili 101 vzrostlých stromů, mezi nimiž byly různé druhy a kultivary dubů, javorů či lip, ale také méně známé jерlíny a břestovce. Na podzim jsme v parku vysadili dalších 33 stromů.

Svažitá lokalita s místy až extrémními podmínkami klade velké nároky na výběr dřevin i kvalitu výsadby. Využíváme zde substrát s příměsí biouhlu, který zlepšuje schopnost půdy zadržovat vláhu i živiny a zlep-

šuje její fyzikální i chemické vlastnosti. Zvyšujeme tím šance nově vysazených dřevin dobře se na stanovišti ujmout. Přes všechnu péči se zde totiž opakovaně potýkáme s prosycháním i starších stromů, a tak využíváme všechny podpůrné prostředky.

Na Vítkově jsme se kromě výsadeb v roce 2021 věnovali také probírkám introdukovaných trnovníků akátů a pajasánů žláznatých, které se zde v minulosti nekontrolovatelně rozšířily. Tyto rychle rostoucí agresivní druhy vytlačují ostatní vegetaci, proto je nutné je redukovat a odstraňovat také jejich kořenové výmladky.

Náklady: 1,3 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 4/2021 - 11/2021

hotovo

Pohled do zahrad vrchu Petřína. Na Petříně jsme v roce 2021 vysadili 64 stromů - 54 v Seminářské zahradě, 10 v Ořechovém sadu.

Výsadby stromů na hřbitovech

📍 *pražské hřbitovy, Praha 3, 5, 6, 8, 10*

Ošetřujeme a vysazujeme stromy na pražských hřbitovech.

Od roku 2018 spolupracujeme s příspěvkovou organizací Správa pražských hřbitovů na údržbě zeleně na hřbitovech ve správě této organizace. Zajišťujeme arboristické ošetření dřevin, rizikové kácení, ale také výsadby nových stromů. Od začátku spolupráce jsme na hřbitovech v různých částech Prahy vysadili přes 280 dřevin, z toho 57 v roce 2021. Nejvíce dřevin jsme stejně jako v předchozím roce vysadili na Olšanských hřbitovech (20) a dále pak na hřbitově v Kobylisích (18), ostatní dřeviny zapustily kořeny na hřbitovech v Hostivaři, Bubenči, Břevnově či Malva-

zinkách. Sázeli jsme vhodné kultivary bříz, lip, jasanů, javorů a platanů nebo topolů.

Po celý rok jsme se věnovali také péči o dřeviny vysazené v předchozích letech. Dostávaly pravidelnou zálivku a absolvovaly odborné výchovné či zdravotní řezy. V roce 2021 náš tým arboristů na hřbitovech zajišťoval rovněž rizikové kácení již přestárých, poškozených či nemocných stromů, které ohrožovaly bezpečnost návštěvníků.

Náklady: 3,9 milionu Kč
Investor: Správa PH
Realizace: 2021

hotovo

Zázemí pro zahradnickou techniku

📍 *Střížkov, Praha 8*

V našem Zahradnictví Ďáblice jsme vybudovali nové zázemí pro techniku.

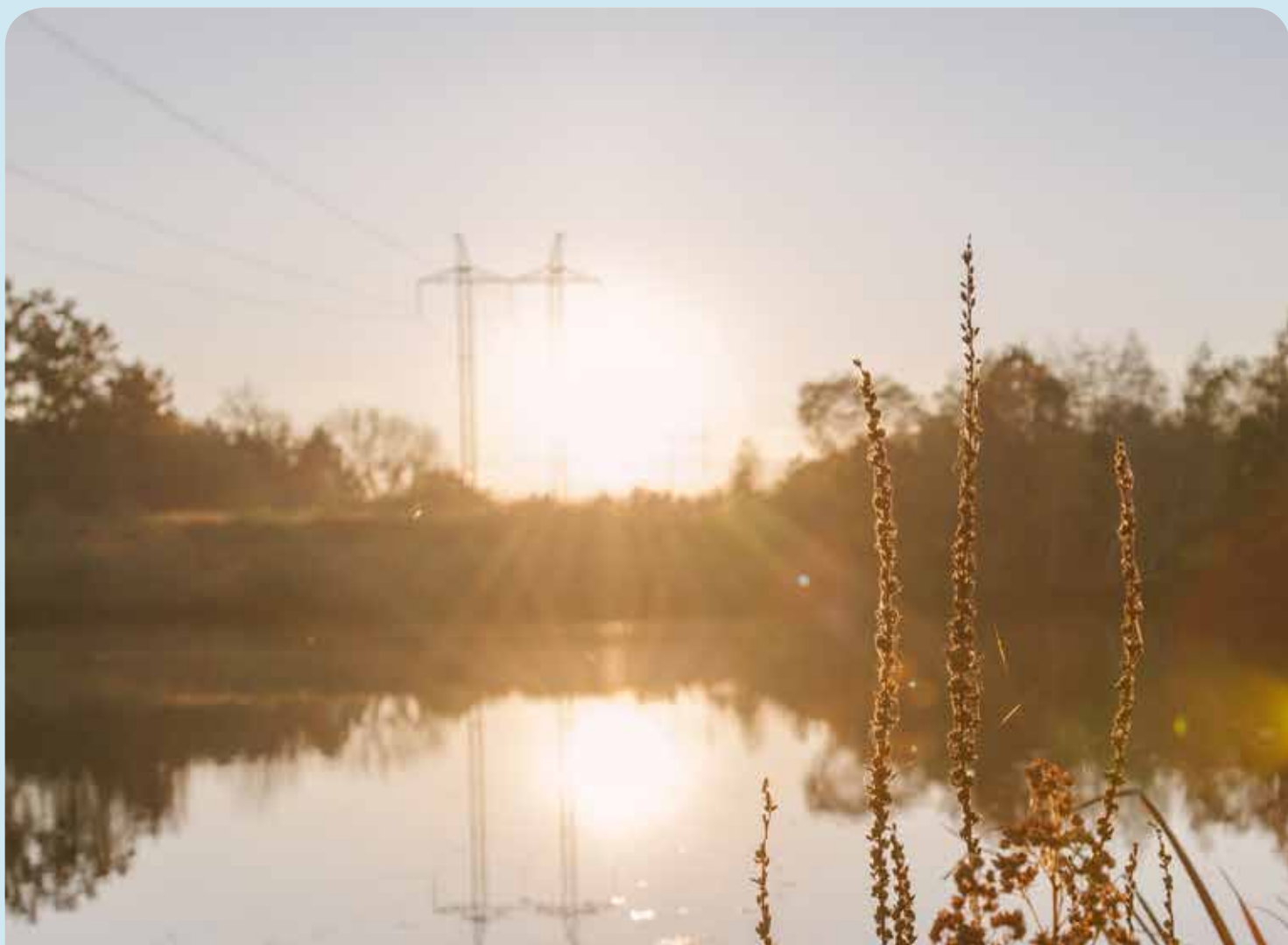
Koncem roku 2021 byla dokončena podstatná část nového zázemí pro zahradnickou techniku, které budujeme v areálu našeho Zahradnictví Ďáblice, kde pěstujeme rostliny pro prodej i pro výsadby zeleně ve městě. Nová stavba nahradila původní rozpadlý objekt.

Ocelová konstrukce s plechovým opláštěním a širokými vraty bude sloužit k bezpečnému zaparkování a uskladnění techniky, kterou v zahradnictví běžně používáme pro práci s rostlinným materiálem, jako jsou dobývací stroje, sekačky, traktory a další.

Začátkem roku 2022 se bude řešit ještě odvod dešťové vody a také se upraví bezprostřední okolí stavby.

Náklady: 10,8 milionu Kč
Investor: Lesy hl. m. Prahy
Realizace: 9/2021 - 1/2022

Péče o... vodu

Naše organizace spravuje a udržuje pražské vodní toky a nádrže. Kontrolujeme stav vodních toků a nádrží, provádíme údržbu technologického vybavení vodních děl a stavebních konstrukcí, čistíme usazovací nádrže, odstraňujeme překážky v tocích, odpadky, černé skládky a nánosy materiálů, sledujeme kvalitu vody, pečujeme o doprovodnou zeleň kolem vodních toků a nádrží, sečeme trávu kolem koryt potoků a kolem vodních nádrží a likvidujeme invazní rostliny. Coby správci vodních toků vydáváme stanoviska ke stavebním záměrům, které mohou ovlivnit režim vodních toků, a kontrolujeme jejich dodržování.

Správa vodních toků a nádrží

Kolik vodních toků jsme spravovali?

112 300
potoků kilometrů

Spravovali jsme cca 300 km 112 pražských potoků. To je stejná délka jako vzdálenost z Prahy do Českých Budějovic a zpátky.

Botič: Nejdelší pražský potok. Protéká velice rozmanitým terénem: Na jeho březích nalezneme jak hustě zastavěné plochy, tak relativně neporušené přírodní lokality. Na Botiči leží nejvýznamnější pražská vodní nádrž, Hostivařská přehrada.

Rokytky: Na Rokytkce leží řada rybníků s chráněnými územími. Odvodňuje rozsáhlé urbanizované území.

Litovicko-Šárecký potok: Velká část potoka protéká Šáreckým údolím, kde se koryto zařezává do tvrdých bulžňíkových hornin, v nichž vyrývá kaňonovitá údolí. Na horním toku je vodní dílo Džbán.

Tyto pražské potoky se řadí mezi nejvýznamnější. Odvodňují velikostně významná povodí, z potoků, o které se staráme, jsou nejvodnatější a při povodňových událostech tak ovlivňují velké množství lidí. Pro Pražany, kteří v jejich okolí sportují a relaxují, jsou důležité i z hlediska volnočasových možností.

Kolik nádrží jsme spravovali?

171
nádrží

V Praze jsme spravovali 171 nádrží.

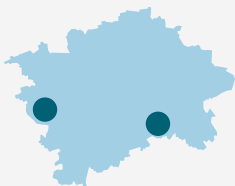
132

vodní
nádrže

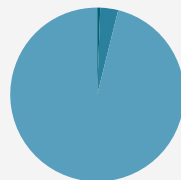
39

technické
nádrže

V roce 2021 jsme do správy nově převzali 2 nádrže. Přibyl rybník Sukov v Újezdě u Průhonice a rybník Bubec v Praze-Řeporyjích.

Ze 132 spravovaných vodních nádrží je jedna nádrž zařazena do II. kategorie, 4 nádrže do III. kategorie a 127 nádrží do IV. kategorie technickobezpečnostního dohledu (TBD).

II / VD Hostivař

III / VD Džbán, VD Jiviny, VD N4 Jinonice, rybník Šeberák

IV / ostatní

Kritéria pro zařazení do kategorie vodního díla dle TBD určuje vyhláška č. 471/2001 Sb. podle možných obětí na životech, množství škod pod vodním dílem a ztráty z užitku v případě vyřazení vodního díla z provozu, pokud by došlo k destrukci hráze.

Kvalita vody a havárie

Jak jsme kontrolovali kvalitu vody?

16

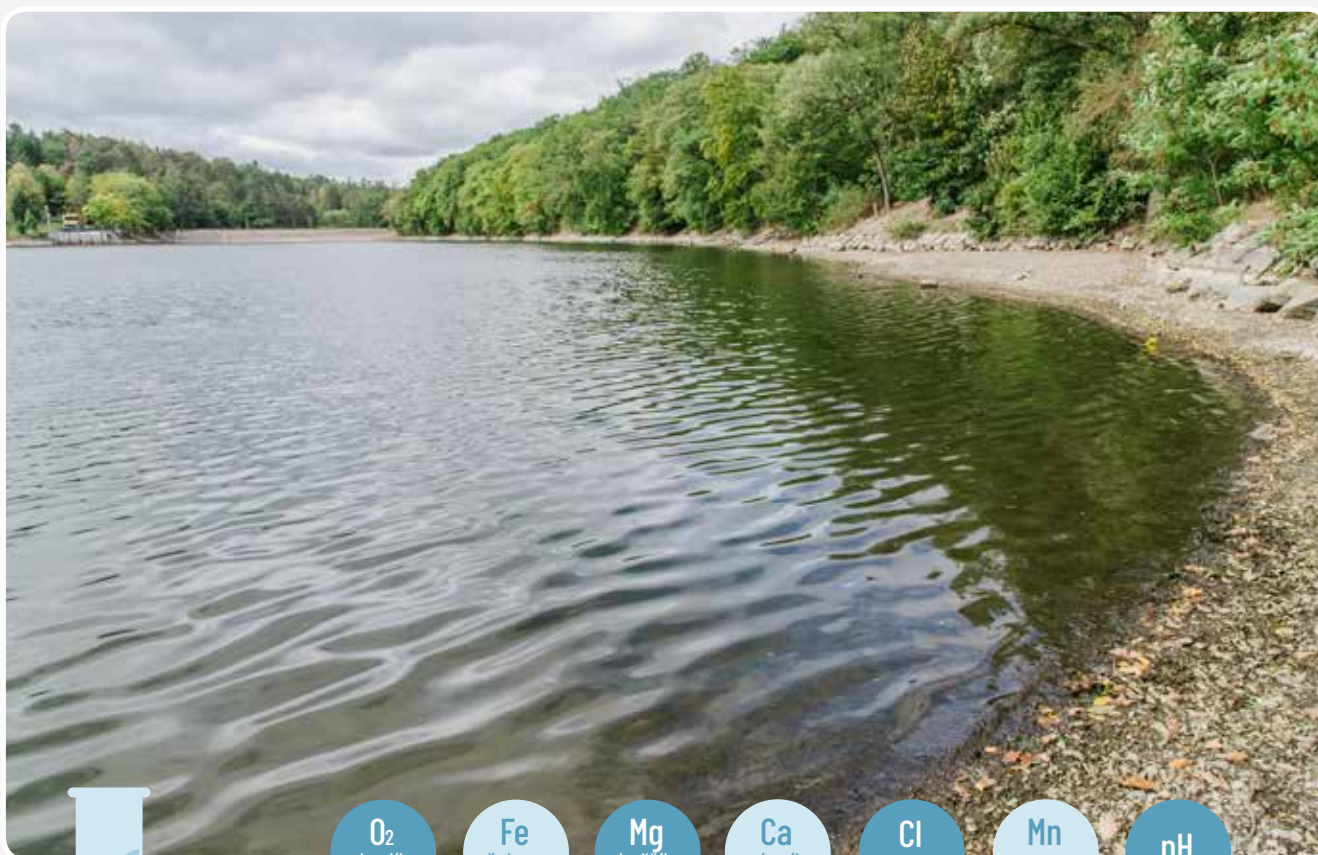
vodních toků

126

vodních nádrží

1x za měsíc se kontroluje voda v 5 nejdůležitějších profilech větších toků (Rokytky, Botič, Kunratický potok, Dalejský potok, Litovicko-Šárecký potok), 1x za 2 měsíce ve zbývajících 33 sledovaných profilech vodních toků. U nádrží se 1x za měsíc kontroluje průhlednost, rozbor vody se u vybraných nádrží dělá 2x ročně.

18

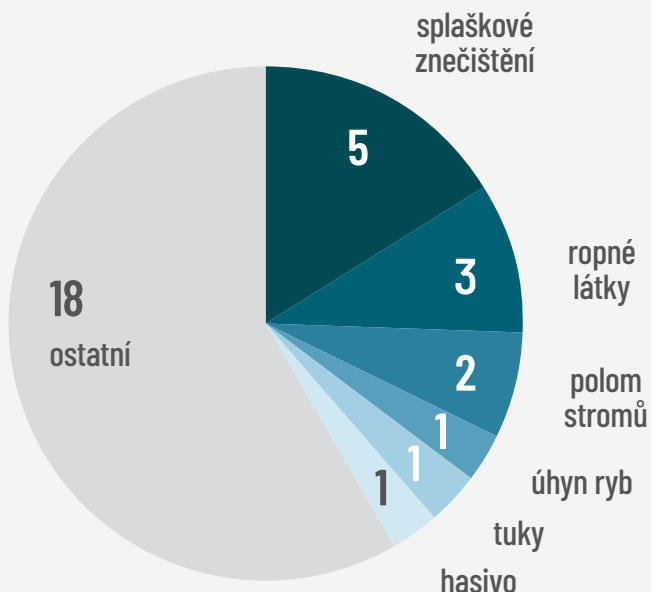
sledovaných ukazatelů

Jaké vodohospodářské havárie jsme řešili?

31
havárií

Naši technici v roce 2021 zasahovali u celkem 31 vodohospodářských havárií. Nejčastěji řešili kontaminaci vodních zdrojů splašky (5x) či ropnými látkami (3x) nebo polomy stromů (2x). Jednou řešili úhyn ryb, znečištění tuky nebo hasivem.

Společnosti Pražské vodovody a kanalizace, a. s., jsme podali celkem 7 podnětů k odstranění zdrojů znečištění. Jednalo se o případy špatného napojení objektů do dešťové kanalizace.

Požár haly v Praze-Uhřetěvesi

25. 7. 2021 došlo v Praze-Uhřetěvesi k požáru haly s drogistickým zbožím. V místě požáru po hašení vznikla laguna s kontaminovanou vodou a do Říčanského potoka unikly chemické látky. Tím došlo k jeho znečištění a k úhynu menšího množství ryb. Aby se zamezilo šíření kontaminované vody dále povodím, uzavřeli jsme přítoky do rybníka Rohožník a do Počernického rybníka a ve spolupráci s hasiči a odborem životního prostředí Magistrátu hl. m. Prahy sledovali koncentrace chemických látek v povodí Říčanského potoka a Rokytky. Dle pokynů velitele zásahu jsme v terénu kolem okolních vodních ploch (rybníky Rohožník, Lítožnický a Podleský rybník) a na tocích Říčanského potoka a Rokytky rozmístili cedule k zákazu koupání, rybolovu a odběru vody.

Zhruba po měsíci od požáru byly ukazatele kvality vody již jen mírně zhoršené a omezení týkající se užívání vody mohlo být zrušeno.

Povodně a ochrana před nimi

Jaké povodňové události jsme řešili?

V roce 2021 dosáhl Botič v některém ze svých profilů 25x prvního povodňového stupně, 8x druhého a 1x třetího. Rokytky dosáhla 5x 1. povodňového stupně a 1x druhého. Ve srovnání s rokem 2020 jsme zaznamenali vyšší počet případů, kdy Botič dosáhl 1. povodňového stupně, a to

zejména v období od května do července. Souvisí to s většími úhrny srážek v kratších časových úsecích a specifickými vlastnostmi povodí Botiče, jehož profil v některých částech krátkodobě způsobuje rychlý vzestup hladiny.

Botič			
Datum	1. SPA	2. SPA	3. SPA
18. 2.	Kocanda		
2. 5.	Kocanda	Kocanda	
12. 5.	Kocanda		
13. 5.	Kocanda		
14. 5.	Kocanda Průhonice Újezd	Kocanda Průhonice	
22. 6.	Kocanda Nusle		
24. 6.	Kocanda Nusle	Kocanda Nusle	Nusle
25. 6.	Nusle		
29. 6.	Kocanda		
8. 7.	Nusle Kocanda	Nusle	
9. 7.	Kocanda		
13. 7.	Kocanda Nusle		
14. 7.	Kocanda Průhonice Nusle	Kocanda Průhonice	
16. 7.	Kocanda		
18. 7.	Kocanda	Kocanda	
30. 8.	Kocanda		

Rokytky			
Datum	1. SPA	2. SPA	3. SPA
24. 6.	Vysočany		
8. 7.	Vysočany	Vysočany	
9. 7.	Vysočany		
11. 7.	Vysočany		
14. 7.	Vysočany		

8 povodňových prohlídek

Jako organizace vykonávající správu vodních toků na území Prahy jsme se zúčastnili 8 povodňových prohlídek vodních toků, které by měly městské části, jejichž území na potoce leží, 1x ročně svolávat a které přispívají k prevenci před povodněmi. Další 17 prohlídek nebylo uspořádáno.

Povodňová cvičení

📍 *Botič, Rokytky, Litovicko-Šárecký potok*

Pravidelně organizujeme cvičení hlásné povodňové služby.

Jako správci vybraných pražských potoků od roku 2017 pravidelně organizujeme povodňová cvičení hlásné povodňové služby. Jejich smyslem je prověřit systém předávání informací v průběhu případné povodně, zejména mezi složkami integrovaného záchraného systému a povodňových komisí obcí, městských částí a dalších zapojených subjektů. Ověřuje se také správné přijímání a předávání informací o povodňové situaci a odečítání z měrných profilů. Poznatky ze cvičení slouží pro aktualizaci povodňových plánů a zpřesnění systému komunikace.

Koncem března 2021 se odehrály „suché povodně“ v povodí Botiče, Rokytky a Litovicko-Šáreckého potoka. Cvičení, které zahájila fiktivní výstraha ČHMÚ na nebezpečí výskytu intenzivních přívalových srážek, se zúčastnilo přes 50 subjektů: obce Středočeského kraje a městské části hlavního města Prahy, kterými vodní toky se svými přítoky protékají, Operační středisko Krizového štábu hl. m. Prahy, Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy, Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje, Povodí Vltavy a Lesy hl. m. Prahy, jako správce vybraných vodních toků.

Organizátor: Lesy hl. m. Prahy
Realizace: 3/2021

hotovo

Péče o doprovodnou zeleň

Kolik nových stromů jsme u vody vysadili?

52 vysazených stromů **50** vysazených keřů

U vodních ploch a toků jsme vysadili 52 vzrostlých stromů a 50 keřů. Dřeviny vysazujeme u nových či revitalizovaných vodních ploch a toků a všude tam, kde je třeba doplnit či obnovit břehový porost nebo vyměnit uhynulé stromy.

Kde všude jsme stromy vysazovali?

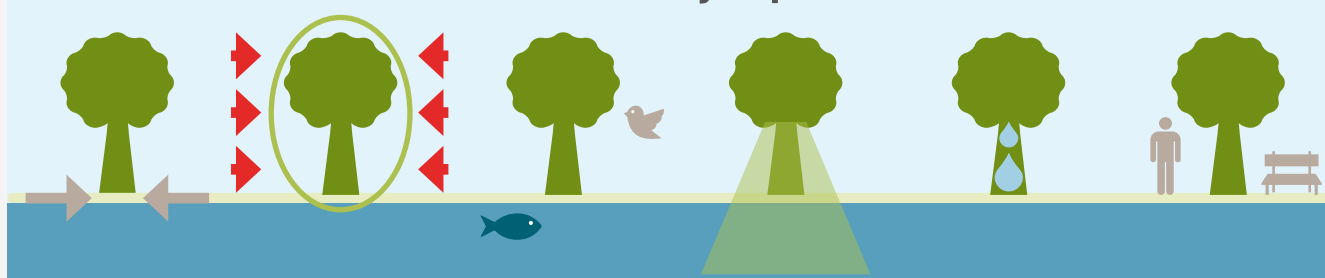
 Kunratický potok, Botič, Litovický potok, ...

 Kyjský rybník, rybník Martiňák, Šeberák, Zličínský rybník, Lítožnický rybník, Milíčovský rybník, retenční nádrže Říčanka, Hornoměřolupská, Slatina, ...

Kolem vodních ploch a vodních toků vysazujeme hlavně duby, vrby, olše, javory, střemchy, hlohy, topoly, svídy a ptačí zoby.

Funkce břehových porostů

Zpevnění a ochrana břehů koryta potoka před erozí

Ochrana před znečištěním vody splachy z okolních pozemků i zanášením koryta navátým materiálem

Přirozený biokoridor a útočiště mnoha druhů živočichů (vodní i suchozemští živočichové)

Stínění hladiny (ovlivnění růstu vodní flóry, teploty vody, výparu, výskytu konkrétních druhů živočichů)

Zadržování vody v půdě

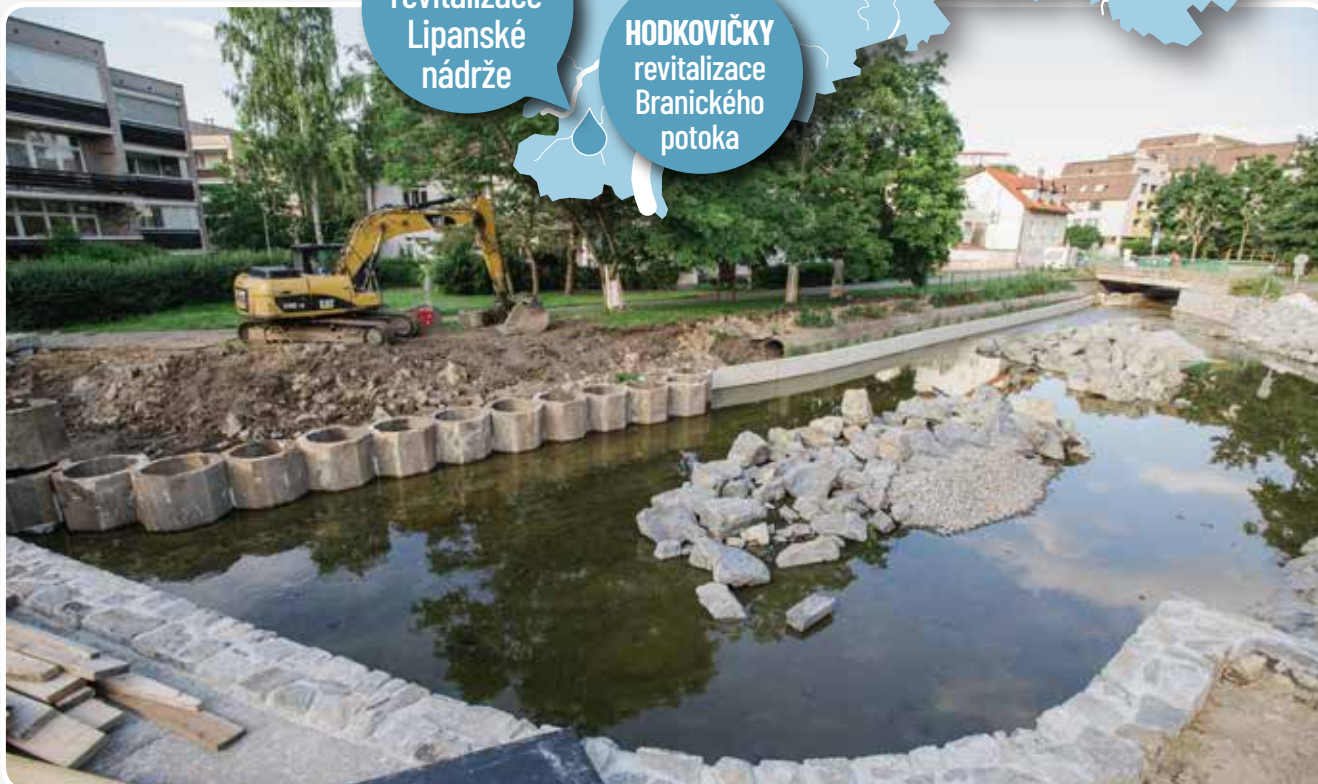
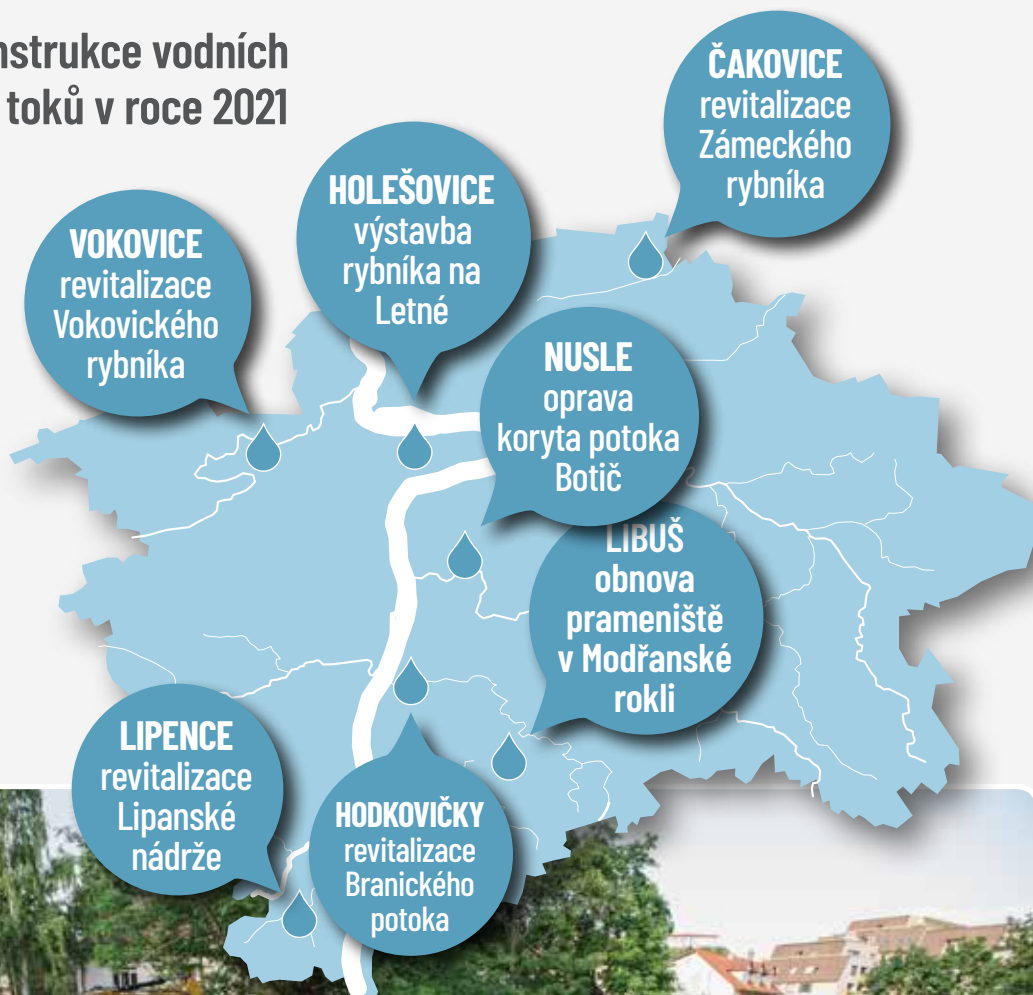
Estetická a rekreační funkce

Stavební projekty

Na jakých projektech jsme pracovali?

Výstavby a rekonstrukce vodních nádrží a vodních toků v roce 2021

Ve spolupráci s hlavním městem Prahou obnovujeme a opravujeme stávající pražské vodní nádrže a revitalizujeme koryta pražských potoků nebo budujeme zcela nové vodní plochy, které přispívají k udržení vody v krajině.

Revitalizace Vokovického rybníka

📍 Vokovice, Praha 6

Vokovický rybník je opravený a získal přírodnější charakter.

Vokovický rybník, který se nachází na Litovickém potoce nad vodní nádrží Džbán, má za sebou kompletní rekonstrukci.

Návesní rybníček sloužil od 60. let minulého století jako lapač splavenin z povodí potoka a pomáhal tak udržovat čistotu vody v nově zbudovaném přírodním koupališti. Jeho stav byl však již velmi špatný, nábrežní zdi se rozpadaly, nádrž netěsnila a vodohospodářské objekty byly zničené.

Nejprve jsme odvezli přes 250 m³ usazených sedimentů, poté jsme odstranili poškozené betonové povrchy. Opravili jsme ty nábrežní zdi, které zde

musely kvůli nedostatku prostoru zůstat, větší část břehů, které jsme zpevnili kamennou rovnaninou, je však nyní pozvolnější. Novou nízkou zídkou u pravého břehu jsme nahradili původní obtokové betonové roury. Za normálního stavu vody je zídka schovaná pod hladinou, ale v případě potřeby bezpečně zajistí regulovaný převod vody rybníkem. Vybudovali jsme také nový bezpečnostní přeliv, jehož součástí je i takzvaný rybí přechod, který rybám usnadní migraci povodím. Přírodnější vzhled získalo i původní koryto pod rybníkem. Nevzhledný beton opět nahradila kamenná rovnanina.

Náklady: 14,5 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 5/2021 - 11/2021

hotovo

Revitalizace Zámeckého rybníka

📍 *Praha-Čakovice*

Rybník v Čakovickém zámeckém parku jsme zbavili nánosů bahna a opravili.

Zámecký rybník převzalo hlavní město Praha do své správy v roce 2020. Hned v následujícím roce přistoupilo k jeho revitalizaci, kterou svěřilo naší organizaci. Rybník, který vznikl po roce 1849, měl původně až 1 hektar, později byla část zasypaná. Během let bez údržby se v něm nahromadilo přes 3 500 m³ sedimentu, které bylo nutné nejdříve vybagrovat a odvézt. Poté jsme se mohli pustit do opravy zerodovaných břehů, protékající hráze a vodohospodářských objektů.

Narušené břehy jsme dorovnali zeminou a opevnili těžkou balvanitou rovnatinou.

Dalším velkým problémem byla netěsnící hráz. Tu bylo nutné z návodní strany odtěžit a nově utěsnit navezenou jílovitou zeminou. Poté jsme ji znovu opevnili kamennou dlažbou. V rámci revitalizace se opravilo také napouštěcí potrubí, které přivádí vodu z Cukrovarského rybníka. Protože rybník slouží rovněž místním rybářům, nově jsme zde vybudovali loviště, kádiště a bezpečný sjezd do rybníka, což usnadní jeho výlov. Rybník nyní disponuje také novým visutým molem a kamenným schodištěm, které vodní nádrž zpřístupňují návštěvníkům zámeckého areálu, jehož je rybník součástí.

Náklady: 20,6 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 5/2021 - 12/2021

hotovo

Revitalizace Lipanské nádrže

📍 *Praha-Lipence*

Vyčistili jsme, opravili a utěsnili malou retenční nádrž na Lipeneckém potoce.

Malá retenční nádrž Lipanská, která byla vybudována na Lipeneckém potoce na jižním okraji metropole, byla dlouho v havarijním stavu. Byla zanesena bahnem a zarostlá mokřadní vegetací, její hráz protékala a od okolí ji navíc zbytečně odděloval nevzhledný plot. Hlavní město Praha proto v roce 2020 přistoupilo k její celkové revitalizaci, kterou pověřilo naši organizaci.

Nádrž jsme vypustili a nechali usazený sediment proschnout, poté jsme odstranili asi 400 m³ bahna. Následovaly demoliční práce – všechny poškozené technické objekty

jsme zbourali a postavili nové. Na konci roku 2020 již nádrž měla novou hráz se zabudovaným výpustným zařízením, nové odtokové koryto i vývar a levý břeh zpevňovala nová opěrná zeď.

V průběhu stavby jsme zjistili vyšší propustnost podloží, proto jsme v roce 2021 dno nádrže ještě dodatečně utěsnili zhutněnou zeminou, aby se voda po napuštění nevsakovala. Ze stejného důvodu jsme utěsnili i pravý břeh, který jsme zároveň upravili tak, aby měl pozvolný sklon. V této části nádrže jsme vybudovali nové kamenné schodiště, které tudy vede až k vodě.

Náklady: 5,4 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 8/2020 - 4/2021

hotovo

Vizualizace

Výstavba nového rybníka na Letné

📍 Holešovice, Praha 7

V Letenských sadech vzniká nový rybník jako budoucí zásobárna vody.

Základ dnešní podoby Letenských sadů se datuje do 80. let 19. století, kdy zde proběhla rekonstrukce pod vedením architekta Františka J. Thomayera. Již tehdy usiloval o vybudování vodní nádrže, která by jako zásobárna vody vyřešila místní problém se záhlvkou zeleně. V rámci adaptačních opatření týkajících se klimatické změny se nyní hlavní město rozhodlo závlahovou nádrž na Letné vybudovat. Nádrž o rozloze asi 7 000 m² bude mezi bastionem sv. Tomáše a bývalým Stalinovým pomníkem a vodu z Vltavy do ní bude přivádět jedna ze tří pracovních šachet

Rudolfovy štolý ze 16. století. Primárně má rybník pomoci vyřešit dlouhodobý problém s nedostatkem vody při údržbě zeleně v parku. Zároveň zde ale vznikne i nový krajinářský a estetický prvek, který zpříjemní klima v této lokalitě.

Po geologickém a archeologickém průzkumu začaly v roce 2021 přípravné terénní práce. Na podzim se naše organizace podílela na zajištění cca 150 metrů dlouhého odtokového potrubí, které povede vodu do dešťové kanalizace a přes ní zpět do Vltavy. V roce 2022 budeme pokračovat samotnou výstavbou rybníka.

Náklady: 35 milionů Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 10/2021 - 8/2022

probíhá

Revitalizace Branického potoka

📍 *Hodkovičky, Praha 4*

Zerodované břehy jsou minulostí. Branický potok má nové koryto.

Branický potok, který protéká hustou městskou zástavbou, je z velké části zatrubněný a ukrytý pod povrchem. Pouze některé jeho úseky tvoří otevřené koryto mezi domy. Tyto části byly v minulosti bohužel nekvalitně opevněny, což zapříčinilo postupné prohlubování koryta potoka a rozsáhlou erozi jeho břehů i ohrožení přilehlé komunikace. V části mezi retenční nádrží Údolní a Branickým rybníkem jsme se proto na jaře 2021 pustili do revitalizace cca 300 metrů dlouhého úseku potoka. Zerodované břehy zde v některých místech vytvářely až dvoumetrovou roklí a sedimenty

se splavovaly i do nedalekého Branického rybníka.

Koryto jsme přeložili od paty svahu do nové trasy dál od komunikace a původní hloubkou strž zasypali. Nové mělčí koryto má dno stabilizované kamenným pohožem a prahy z velkých kamenů rozmístěných zhruba po 10 metrech. Kámen ve formě těžké rovnániny jsme použili i u svažitéjších úseků a při opravě vyústění. V místě původního koryta vznikla tůň, kterou ocení vodní živočichové. Během revitalizace koryta jsme zároveň upravili a prosvětlili břehové porosty a odklidili několik černých skládek.

Náklady: 1,4 milionu Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 2/2021 - 3/2021

hotovo

Obnova prameniště v Modřanské rokli

📍 *Libuš, Praha 12*

Vyčistili jsme, opravili a zpřístupnili prameniště v Modřanské rokli.

Pramen U Studní se nachází na východním okraji Modřanské rokle. Dříve zde bývalo několik studní na jímání vody a čerpací stanice – odtud také pochází jméno prameniště. Technický stav objektů byl ale již dlouhou dobu nevyhovující a celé území působilo zanedbaně.

Na jaře 2021 jsme proto původní zchátralé dřevěné palisády stejně jako domek bývalé čerpací stanice odstranili. Neudržovanou přístupovou cestu jsme vyčistili od náletových dřevin a celou lokalitu výrazně prosvětlili. Hlavní pramen jsme obložili kamenem a vodu svedli do nové studánky, díky

čemuž zmizelo dřívější problematické bahniště.

Na pramenném potůčku, který odvádí vodu dále do Modřanské rokle, jsme vytvořili několik menších tůňek, které na jaře ocení zejména místní obojživelníci. Abychom lokalitu pro volně žijící živočichy ještě více zatraktivnili, z prořezaných kmenů jsme postavili takzvané broukoviště, které mohou osídlit různé druhy hmyzu.

Náklady: 200 tisíc Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 2/2021 - 4/2021

hotovo

Oprava dna koryta potoka Botič

📍 Nusle, Praha 4

Opětovně jsme vydláždili koryto potoka Botič v centru města.

Botič je nejdelším pražským potokem a jedním z hlavních přítoků Vltavy na území Prahy. Zejména ve své dolní části protéká hustou městskou zástavbou a koryto je zde souvisle upraveno a opevněno. V úseku mezi ulicemi Závišova a Na Folimance nedaleko Divadla Na Fidlovačce v Nuslích bylo před časem dno koryta potoka zkušebně stabilizováno pomocí vegetačních rohoží. Ani po několika letech však v tomto místě nedošlo k žádoucímu zapojení zeleně – pravděpodobně kvůli silnému zastínění se rostliny ve vegetačním opevnění dostatečně nerozrostly a při zvýšených

průtocích se opevnění naopak ničilo. V listopadu 2021 jsme proto v tomto úseku Botiče provedli celkovou opravu opevnění dna koryta, při níž jsme nejdříve odstranili původní vegetační rohože se štěrkovými válci a následně je nahradili na sucho vyskládanou žulovou dlažbou.

Náklady: 500 tisíc Kč
Investor: hl. m. Praha
Realizace: 11/2021

hotovo

Rybník Lipiny na Libušském
potoce v Modřanské roklí

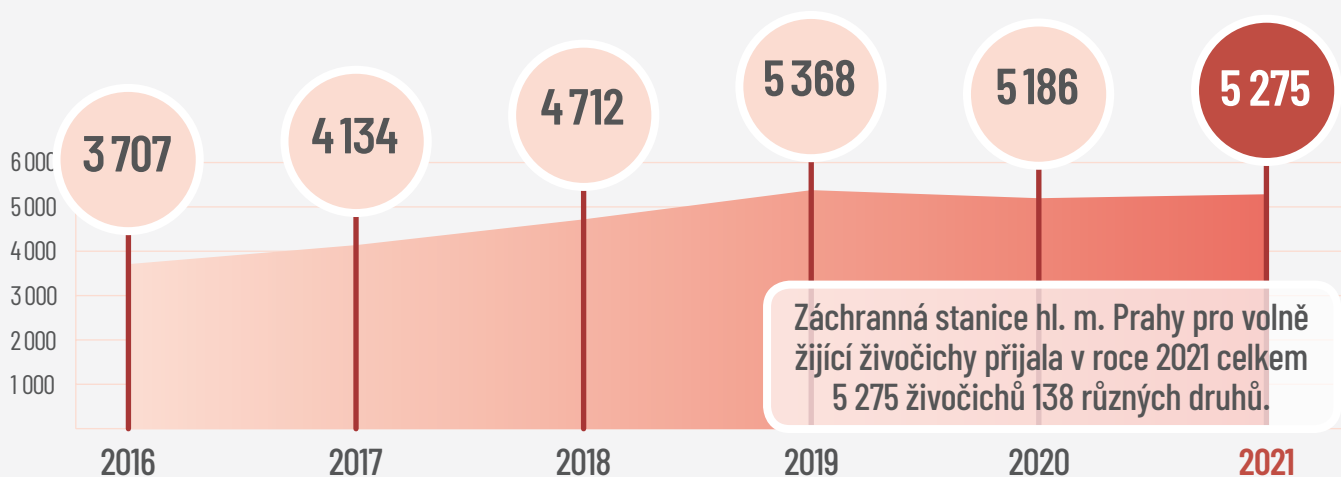

Péče o... zvířata

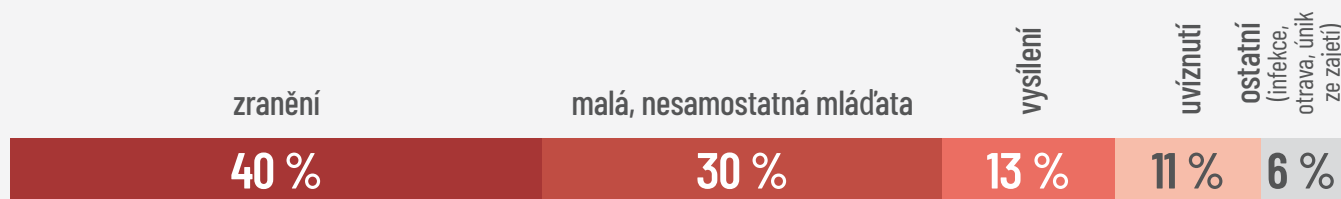
Lesy hl. m. Prahy od roku 2012 provozují Záchrannou stanici hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy, která na území hlavního města pečuje o zraněná a jinak handicapovaná volně žijící zvířata s cílem vrátit je po zotavení zpět do přírody. Ke své činnosti stanice využívá jak hlavní areál, který se nachází v Jinonicích, tak detašovaná pracoviště – zookoutky v Malé Chuchli a v Kunratickém lese a Divokou zahradu Hostivař. V zookoutkách nacházejí náhradní domov trvale handicapovaní živočichové, kteří se již nemohou vrátit zpět do volné přírody.

Záchranná stanice

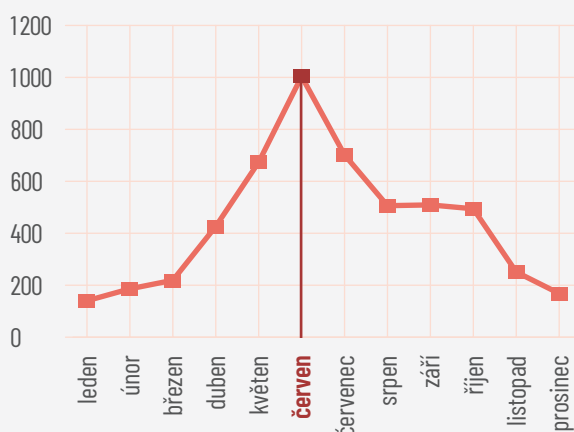
Kolik jsme přijali pacientů a z jakých důvodů?

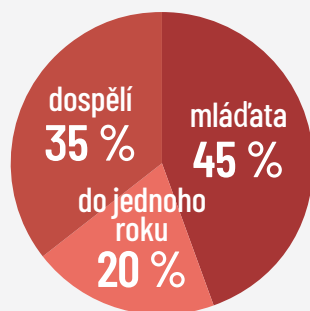
Záchranná stanice hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy přijala v roce 2021 celkem 5 275 živočichů 138 různých druhů.

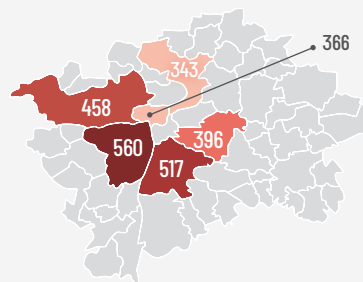
Z celkového množství přijatých pacientů bylo 45 % mláďat (2 359), 20 % ve věku do jednoho roku (1 043) a 35 % dospělých (1 873).

Nejčastěji se k nám zvířecí pacienti dostávali z území městské části Praha 5 (560 případů). Na druhém místě je Praha 4 (517), po ní následuje Praha 6 (458).

Nejvytíženějším měsícem byl tradičně červen. Stanice v červnu přijala 1005 pacientů. To souvisí s tzv. sezonou mláďat, která každoročně během léta vrcholí.

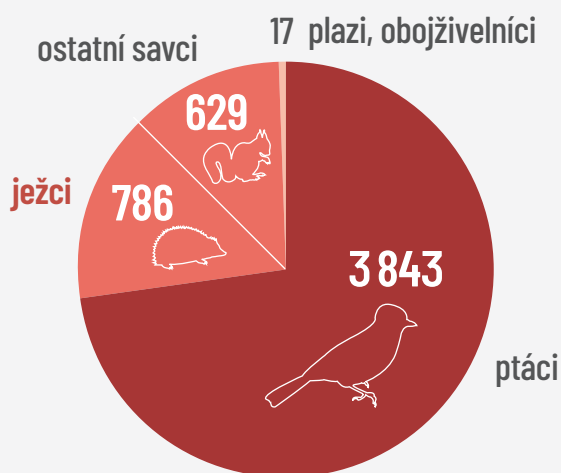
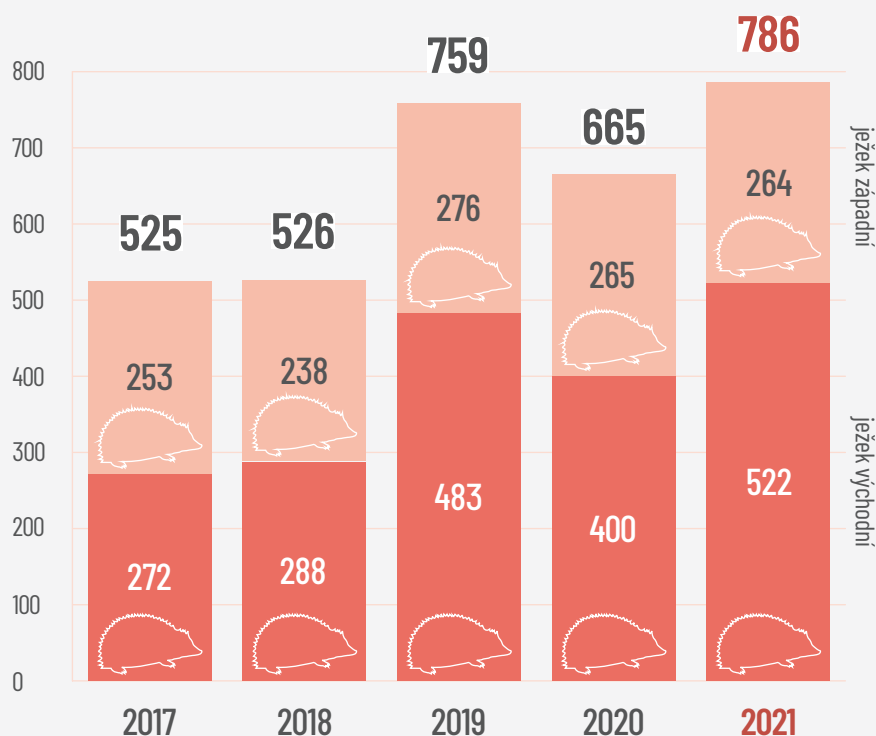

Rok 2021 = rok ježků

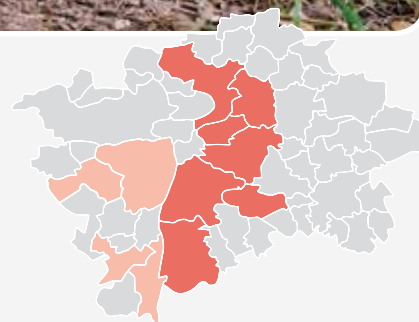
Proč jsme roku 2021 říkali „rok ježků“?

V roce 2021 jsme přijali 786 ježků a ježci tak tvořili 15 % všech našich přijatých pacientů! Rok 2021 v tomto ohledu překonal dokonce i mimořádný rok 2019, kdy jsme přijali 759 ježků, což bylo tehdy nejvíce v historii záchranné stanice.

Jak mají ježci Prahu „rozdělenou“? Z městských částí Praha 3, 4, 8, 9, 10, 11 a 12 se k nám dostávali hlavně ježci východní. Na levém břehu Vltavy se naopak vyskytují spíše ježci západní. Pokud se ježčí pacient našel například na území Prahy 5, 13 a 16 nebo v Praze-Zbraslavi, obvykle se jednalo právě o ježka západního.

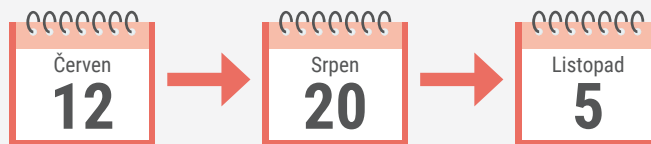
Proč se k nám dostalo tolik ježků?

2 vrhy ježků východních

Stejně jako v roce 2019 to zřejmě zapříčinily příhodné klimatické podmínky, které ježkům východním umožnily mít druhý vrh. Ježci východní se probouzí ze zimního spánku a rozmnožují dříve než ježci západní. První vrh mláďat tak mohou mít už na konci května nebo začátkem června a po 6-8týdenní péči o mláďata a 35denní březosti stihnou mít ještě jeden vrh, obvykle na přelomu srpna a září. Ježci západní spí déle a mláďata mívají až na konci července nebo začátkem srpna. Druhý vrh už tak v našich zeměpisných podmínkách nestihnou.

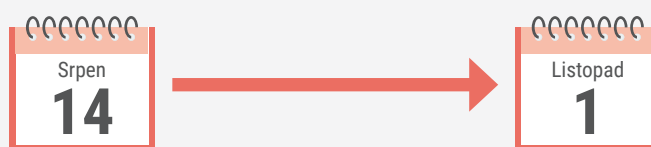

Období, kdy se do stanice dostávala nesamostatná mláďata ježka východního

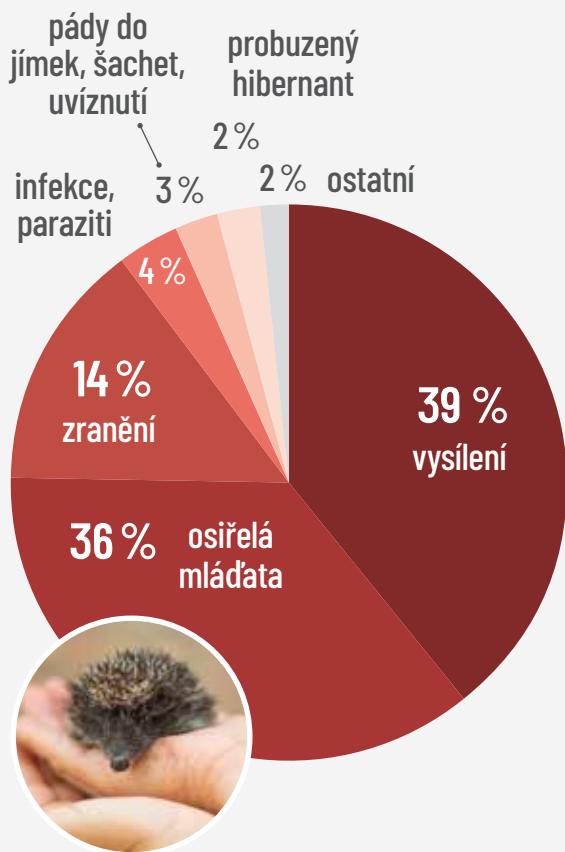

Mezi přijímanými ježčaty se začínají objevovat mláďata z druhých vrhů

Období, kdy se do stanice dostávala nesamostatná mláďata ježka západního

S jakými problémy se ježci potýkali?

Ježci se k nám velmi často dostávají kvůli vysílení nebo kvůli zranění, například od strunových sekaček, aut nebo volně pobíhajících psů. Pokud však dojde ke zranění či usmrcení samice, která pečuje o mláďata, postižena jsou následně také ona a potřebují pomoc. Důvody, kvůli nimž se do naší péče dostávají dospělí ježci a ježčata, tak spolu často souvisí.

V roce 2021 jsme pečovali o 283 osiřelých ježčích mláďat.

Příběhy pacientů

Poštołka, která nechtěla jíst

Dospělá samička poštołky obecné se u nás léčila od 19. února. Našla se v Praze 9 se zlomeným levým křídlem. To jí naše veterinářka ošetřila a zafixovala. Jenže křídlo nebylo jediným problémem. Poštołka totiž (možná ze stresu kvůli zranění nebo ze zajetí) odmítala sama přijímat potravu. A takoví pacienti samozřejmě nemohou dobře prospívat. A tak nezbývalo než poštołku pokaždé zabalit do ručníku a ručně krmit nakrájenými kousky myší. Až po skoro třech týdnech se konečně začala krmit sama. Teprve poté se mohla přesunout do venkovní voliéry, kde si trénovala a rozvíchovala křídlo. V první polovině dubna jsme ji vypustili zpátky do přírody.

V roce 2021 jsme do péče přijali celkem 119 poštołek.

Hlavou proti sklu

Zraněného samce jestřába lesního jsme do stanice přijali rovněž 19. února. Patrně při pronásledování kořisti narazil do skleněné výplně okna a poranil si zobák. Nárazy do skleněných ploch patří mezi vůbec nejčastější příčiny zranění a úmrtí ptáků ve městech. Tento jestřáb však měl štěstí – v záchranné stanici se úspěšně zotavil a na začátku března se mohl vrátit zpět do divočiny. Vypustili jsme jej v Kunratickém lese.

Podle odhadů našeho ornitologa v Praze hnízdí jen asi 15–20 jestřábích párů. K nám do stanice se tedy některý z těchto chráněných dravců dostane spíše výjimečně. Snad ani tento jestřáb už naši pomoc v budoucnu nebude potřebovat.

Taxi pro kachní rodinu

Mezi naše nejčastější pacienty z řad vodního ptactva patří kromě labutí také kachny divoké. Ty naši pomoc potřebují většinou hlavně na jaře, kdy začínají hnízdit. V Praze se totiž potýkají s nedostatkem klidných míst v okolí vody, která by pro hnízdění byla vhodná, a tak se kachní mláďata často líhnou na místech sice relativně klidných, ale naprosto nevhodných, jako jsou balkony, terasy domů, střechy nebo uzavřené dvory. A v takových případech se může snadno stát, že je pak samice nedokáže sama bezpečně odvést k vodě a s přesunem potomků potřebuje pomoci.

Do podobných potíží se koncem dubna dostala i kachna, která se se svými 11 potomky ukrývala v květináči před obchodem v Radotíně. Bezradné kachní matce jsme vyrazili na pomoc. Úspěšný odchyt celé kachní rodiny ale není nic jednoduchého. Vyžaduje správné vybavení, hodně zkušeností a také trochu štěstí, protože tu je vždycky riziko, že se kachna vyplaší a uletí a opuštěná kachňátka budou muset zůstat v péči záchranné stanice. V tomto případě ale všechno dobře dopadlo a kachnu s kachňaty se nám podařilo v pořádku převézt k vodě.

Od vajíčka po labuť

Během května se u nás postupně vylíhlo celkem pět labuťátek, která se k nám dostala ještě jako vajíčka z hnízda ve Stromovce. Koncem dubna uhynula samice, která na vejcích seděla, a tak jsme se rozhodli přesunout vejce do naší líhně, v níž měla optimální teplotu a vlhkost a v níž jsme je pravidelně dvakrát denně (v 9 hodin a ve 21 hodin) otáčeli. Po třech týdnech v líhni se konečně vylíhlo první mládě, po něm přišla na svět další čtyři. Dvě vejce se nevylíhla, pravděpodobně byla neoplozená. Byl to mimořádný případ, protože labutí vejce jsme ve stanici inkubovali úplně poprvé. V roce 2020 se u nás ale úspěšně vylíhly například tři lysky černé, které rovněž pocházely ze zničeného hnízda ze Stromovky, a několik kachňat.

Labutí paterčata v naší péči ještě nějaký čas po vylíhnutí zůstala, než povyroستla a byla dostatečně velká a samostatná. Vypustili jsme je na konci září. Každá z labutí od nás dostala ornitologický kroužek, abychom případně mohli sledovat jejich další osud.

A právě díky číslu ornitologického kroužku jsme jedno z „našich“ labuťátek poznali, když jsme na začátku prosince přijali vysílenou mladou labuť, která v Modřanech apaticky polehávala hned u silnice. Náš odchovanec spolkl rybářský vlasce, na který se mu nachytaly smotky trávy. Tím se labuť ucpal hltan a ona nemohla přijímat potravu. Naše veterinářka jí vlasce zbavila a vyhladovělá labuť se konečně mohla nakrmit. Po dvou týdnech rekonvalescence ve stanici se vrátila zpět do přírody.

Tady sokol, tady sokol!

Na konci května jsme s rozestupem několika málo dní přijali dvě mláďata kriticky ohroženého sokola stěhovavého. Obě pocházela ze stejného hnízdiště v Praze 5. První doplátilo na nepřízeň počasí – prudký vítr s deštěm ho srazil na zem. Druhé mládě patrně jen nezvládlo jeden z prvních leteckých pokusů a také se ocitlo na zemi. Protože jejich hnízdo bylo velmi vysoko, mláďata potřebovala pomoc. U nás se trochu vzpamatovala a najedla a poté jsme je za pomoci ornitologů vrátili zpět do těsné blízkosti hnízda. Aby tyto vzácné jedince bylo možné i nadále sledovat, dostali od ornitologů speciální vysílačky.

Srniec v pasti

Nešťastný jako kůl v plotě... nebo jako srnec ve vratech.

Koncem května jsme v Šáreckém údolí zachraňovali srnce, který uvízl mezi příčkami ve vratech.

Na záchrannou misi jsme se vyzbrojili štípacími kleštěmi, protože původní hlášení hovořilo o zvířeti uvíznutém v plotě, po příjezdu na místo jsme si ale na pomoc museli zavolat hasiče, protože na bytelná vrata jsme vybavení neměli. Díky Hasičskému záchrannému sboru hl. m. Prahy bylo během chvilky hotovo a srnec spokojeně odskotačil. Snad si příště najde příjemnější cestu než tu přes zamčenou bránu. :)

Lišák Trojnožka

Lišáka Trojnožku do našeho zookoutku v Malé Chuchli přinesla v papírové krabici nálezkyně, která jej objevila ve stodole ve Velké Chuchli a nevěděla si s ním rady. Dostal se k nám v květnu 2021 jako přibližně čtyřtýdenní mládě. Jak napovídá jméno, které jsme mu přiřkli, chybí mu kus jedné nohy. Pravděpodobně mu ji ucvakla past na krysy.

Je zřejmé, že kvůli svému handicapu bude muset lišák zůstat v péči člověka už trvale. Postupně si tak začal zvykat na liščí výběh, který v zookoutku, jenž slouží jako detašované pracoviště záchranné stanice, máme. Z malého zraněného liščátka během několika měsíců vyrostl velký, samostatný kluk. Zraněná nožička se mu díky veterinární péči dobře zahojila a lišák občas pahýlek používá jako nohu a normálně se o něj opírá. K běhu mu však slouží hlavně tři zbývající nohy.

Pokousaný labutí otec

Koncem června jsme zasahovali na rybníce Šeberák v Praze-Kunraticích. Odchytávali jsme zde labutího samce, kterého pokousal pes. Zatímco jeho labutí partnerka a čtyři labuťátka plavaly na hladině opodál, on ležel ve vodě kousek od břehu – zcela vyčerpaný a ve velkých bolestech. Měl zlomenou nohu a ošklivou ránu na hrudi. Bohužel už mu nebylo pomoci a naše veterinářka jej musela uspat, protože zlomenina byla velmi komplikovaná a rána se dlouhým pobytem ve vodě kontaminovala. Labutí samice tak úplně zbytečně ztratila partnera a labuťátka svého ochránce. Apelujeme na všechny majitele psů: Nenechávejte své psy bez dozoru a nenechte je volně pobíhat. Předejdete tak zbytečným tragédiím.

Pacient 2v1

Samici netopýra pestrého jsme přijali ještě v předjaří na začátku března. Byla nalezena v Horních Počernicích na zemi, prochládlá a vysílená. Pravděpodobně byl zničen její zimní úkryt a ona nebyla schopná najít v mrazivém počasí jiný.

V záchrané stanici jsme ji postupně zahřáli a nakrmili. Samička pookřála a začala nabírat sílu. Záhy se však ukázalo, že to s jejím vypuštěním nebude tak jednoduché. Během pobytu v záchrané stanici totiž porodila mládě. Museli jsme tedy počkat, až mládě vyroste a bude schopné samostatného života. Až poté jsme mohli dvojici vypustit zpět do přírody. Vybrali jsme jim tu nejvhodnější lokalitu, která v Praze je – v druhé polovině září jsme je vypustili ve Stromovce, kde mají netopýři dostatek potravy a také mnoho přirozených úkrytů ve starých doupných stromech. V parku je nainstalováno i několik netopýřích budek.

Čerstvá netopýří matka se vzhledem ke svému mimořádnému případu stala mimochodem jedním z rekordmanů v délce doby strávené v roce 2021 v naší péči. Byla u nás 6 měsíců.

Poslední veverče

Veverka Bohdan je poslední veverčí mládě, které jsme do záchrané stanice v roce 2021 přijali. Našlo se v Modřanech až koncem září, pravděpodobně tedy pochází ze třetího vrhu. Bylo tak hladové, že svému nálezci, u kterého hledalo pomoc, vlezlo do nohavice.

Co se v jeho životě stalo, že přišlo o svou matku a její péči, nevíme. Mohlo se ztratit, když si hrálo někde mimo hnízdo, anebo je také možné, že ho někdo jako malé mládě našel, chvíli ho měl doma, a když mládě začalo běhat, pustil ho do přírody s tím, že už se uživí samo. Tomu by nasvědčovalo nezvykle krotké chování tohoto veverčete. Mláďata veverek jsou ale plně samostatná až ve věku 3 měsíců a malému Bohdanovi bylo v době nálezu teprve 5 nebo 6 týdnů, sám by si proto zatím určitě neporadil.

Bohdan u nás ve stanici zůstane až do jara. Doufáme, že do té doby dostatečně „zdivočí“ a budeme jej pak moct vrátit zpátky do přírody.

V roce 2021 jsme do péče přijali celkem 114 veverek.

Plšátko z Barrandova

Na začátku října jsme přijali osiřelé a vyhladovělé mládě ohroženého plcha velkého. Bylo velmi vyčerpané a mělo náběh na zápal plic. Pravděpodobně nějaký čas strávilo mimo hnízdo. Malá samička se u nás naštěstí postupně dala do pořádku a taky hodně povyroستla. Zpátky do přírody ji ale vypustíme nejdříve na jaře 2022. Plši se totiž v přírodě k zimnímu spánku ukládají velice brzo na podzim, což naše malá bojovnice už neměla šanci stihnout a ani by na to neměla dost sil. Z hibernace se plši probouzejí až koncem května.

Zajímavé mimochodem je, že toto mládě se našlo na Barrandově. Dosud byl výskyt vzácných plchů velkých v Praze potvrzen jen na Petříně. Pokud by se potvrdilo jejich rozšíření i do dalších lokalit, byla by to skvělá zpráva.

Ježčice albínka

V polovině listopadu jsme přijali mladou albinotickou samičku ježka východního z Klánovic. Je to teprve třetí případ ježka albína, se kterým jsme se v historii naší stanice setkali. Albinismus je vzácná genetická odchylka ve zbarvení, která je dána poruchou tvorby barviva melaninu. Albinotičtí jedinci tak mají atypické zbarvení, obvykle bílé (může být ale i žluté), a červené oči. Toto odrostlé ježčí mládě jsme ale nepřijali kvůli jeho zbarvení, nýbrž proto, že se ještě v pokročilém podzimním období potulovalo venku během dne. To je u ježků, kteří jsou nočními živočichy, vždycky varovný signál. Samička byla hodně pohublá a značně vysílená, což jí způsobila silná invaze vnitřních parazitů.

Nyní už je albínka zbavená všech příživníků a hezky přibírá na váze. Na jaře se vrátí zpět do přírody, protože u ježků, na rozdíl od některých jiných živočichů, není bílá barva překážkou pro běžný život ve volné přírodě.

Ztvrdlá zaživa...?

Je to vůbec ještě pták, nebo už jen kus ztvrdlé pěny?

Naneštěstí to nejdřív skoro vypadalo na to druhé. V polovině prosince jsme přijali dospělou samici strakapouda velkého z Prahy 2, jejíž drobné tělíčko bylo z velké části obalené ztvrdlou montážní pěnou. Měla ji dokonce i v zobáku a v očích. Proto jsme jí nejdřív moc šancí nedávali.

Naše veterinářka jí však v inhalační narkóze nakonec přece jen dokázala naprostou většinu pěny z těla odstranit. Neobešlo se to ovšem bez ztráty několika pírek. Proto u nás ptačí samička podstoupila intenzivní vitamínovou kúru, aby se jí peří co nejdřív obnovilo. Samotný zákrok přestála v pořádku, zato se jí ale vůbec nelíbilo v kleci. Proto jsme ji velice brzy přesunuli do venkovní voliéry, kde mohla volně trénovat své letecké dovednosti.

Zpět do přírody jsme strakapoudí samičku vypustili na začátku ledna 2022.

Lesní zookoutky

O které zookoutky jsme se starali?

Na území hlavního města spravujeme čtyři lesní zookoutky. Jsou součástí Záchrané stanice hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy a poskytují náhradní domov trvale handicapovaným živočichům, kteří se kvůli svému zranění nemohou vrátit zpět do volné přírody. Celkem v pražských zookoutkách nyní žije přes 130 živočichů 35 různých druhů.

Zookoutek u chuchelské hájovny. Náš největší zookoutek. Mezi jeho obyvatele patří například jelen evropský, prase divoké, rys ostrovid nebo liška obecná. Návštěvníci si zde mohou v současnosti prohlédnout 27 druhů zvířat.

21 mláďat

V našich zookoutkách se v roce 2021 narodilo 11 daňčat (z toho 2 bílá daňčata) a 5 muflončat a vylíhlo se 5 slípek zelenonohých.

4 zookoutky **136** zvířat **35** druhů

Divoká zahrada Hostivař.

Náš nejstarší zookoutek. Svůj výběh zde má skupina unikátních bílých daňků a mufloní dvojice a je zde také jezírko pro labuť, kachny a další vodní ptáky.

Zookoutek u kunratické hájovny.

Náš nejmenší zookoutek. Žije zde skupina daňků evropských.

Zookoutek u kamýcké hájovny.

V roce 2020 byla dokončena celková rekonstrukce areálu.

Vznikly zde nové výběhy pro walliserské a kamerunské kozy a voliéra pro pár bažantů.

Vzdělávací a osvětové aktivity

Zookoutky využíváme mimo jiné také k environmentálnímu vzdělávání.

V zookoutcích se v roce 2021 uskutečnilo:

- 55 vzdělávacích programů pro školy (1150 účastníků),
- 2 osvětové akce pro veřejnost (560 účastníků).

To jsem z toho jelen.
Akce pro veřejnost

Vaše podpora

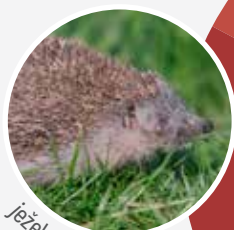
Jak jste nám pomáhali vy?

1 000 000 Kč

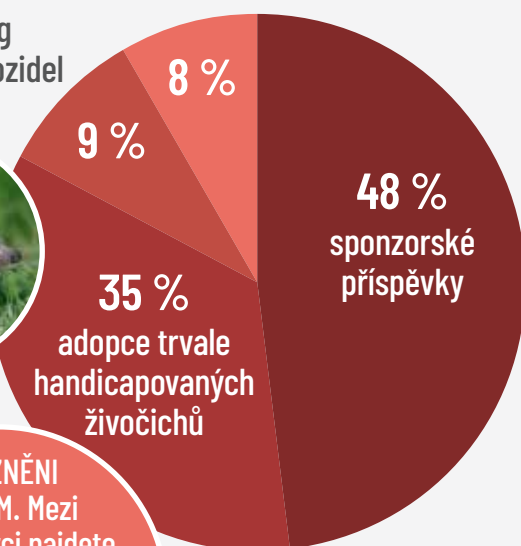
Na péči o divoká zvířata jsme v roce 2021 od našich dárců a podporovatelů získali přes jeden milion Kč.

kampaň Dobrý dar
pro mléčný bar

sponzoring
zásahových vozidel

Ježek Slepík ze Zličína

SPŘÍZNĚNÍ JMÉNEM. Mezi našimi dárci najdete řadu „zvířecích“ příjmení, například Ježka, Vránu, Sovu, Liškovou, Kohoutovou nebo Čáповou.

Adoptovat si u nás můžete například i jelena. Tento samec jelena siky žije v zookoutku Malá Chuchle a jmenuje se (ne náhodou) Jelen. :)

Předání daru od společnosti Sodexo (výtěžek z projektu Stravenka pro labutě)

Naši stanici je možné finančně podpořit dvěma základními způsoby – formou sponzorství nebo formou adopce jednoho z našich trvale handicapovaných zvířat, která se nemohou vrátit zpět do volné přírody.

422 186

sponzorů adopcí

Sponzorství. Sponzorem se stává každý, kdo stanici věnuje finanční příspěvek v libovolné výši. Může přitom určit, na co se má příspěvek použít, například na nákup vybavení, jako jsou přepravky, klece a další nezbytnosti, nebo podpořit některý z druhů, jejichž zástupci se k nám nejčastěji dostávají, například ježky, veverky nebo labutě.

Adopce zvířete. Adoptivní rodič zaplatí předem stanovenou pevnou částku, jež pokrývá část ročních nákladů na krmivo a další péči o některé z našich trvale handicapovaných zvířat, která se už nemohou vrátit zpět do volné přírody, a proto žijí ve stanici nebo v některém ze zookoutků.

90 000 Kč

Sponzoring zásahových vozidel

Dlouhodobě naši stanici podporují společnosti Pražská energetika, a. s., a Pražská plynárenská, a. s., které pomáhají financovat provoz našich dvou zásahových vozidel.

Upečte cukroví, kterým se po kilech pomáhá

Do nabídky našich charitativních produktů jsme v roce 2021 přidali sadu zvířátkových vykrajovátek na cukroví. Nákupem vykrajovátek ve tvaru kachňátka, ježka a veverky bylo možné přispět na péči o tyto druhy zvířat, které patří mezi naše nejčastější pacienty.

DOBŘÝ DAR PRO MLÉČNÝ BAR

Pošlete miminkům panáka mléka!
Mláďata savců shánějí sponzory

86 000 Kč

Dobry dar pro mléčný bar

V květnu jsme spustili fundraisingovou kampaň na podporu malých savčích mláďat, která se k nám do záchranné stanice v důsledku nejrůznějších tragédií dostávají v prvních dnech a týdnech svých životů, kdy jsou ještě zcela závislá na mateřském mléce. Na nákup náhradní výživy pro malé savčí pacienty se nám podařilo vybrat 86 tisíc Kč.

Pacienti 2022

Naši příznivci měli možnost stanici podpořit i nákupem našeho charitativního kalendáře. Do kalendáře jsme vybrali 13 fotografií zvířat z pražské přírody, která se v předchozích měsících z různých důvodů dostala k nám do stanice, a doplnili je krátkými texty o tom, s jakými nástrahami se tyto druhy zvířat v Praze nejčastěji potýkají.

Nepomáhají jen peníze...

Kromě finanční pomoci jsme vděční také za veškerou materiální podporu, které se nám dostává. Například přebytek ovoce a zeleniny nám poskytují společnosti Globus ČR, k. s., Albert Česká republika, s. r. o., a Billa, spol. s r.o., od nejrůznějších drobných i větších dárců dostáváme granule, konzervy a další krmivo pro zvířata, papír a textil na jejich podestýlku a další nezbytnosti. Děkujeme i za pomoc od našich brigádníků a dobrovolníků.

Jedeme si pro další várku zdravých dobrot. Tentokrát do prodejny Albert na Slunečním náměstí v Praze-Stodůlkách.

Nadílka ze ZŠ Trojská. Žáci 2.B v listopadu u příležitosti Světového dne laskavosti ve škole zorganizovali vlastní benefiční akci Laskavá kavárna. Pro naši záchrannou stanici tak vybrali neuvěřitelných 19 227 Kč a také velké množství materiálních darů – krmiva a dalších potřeb pro pacienty.

Skupina dobrovolníků nám pomáhala vybavit voliéry pro veverka kmeny různých stromů, tak aby veverkám co nejvíce připomínaly jejich přirozené prostředí.

Výtěžek sbírky, kterou pro naši stanici mezi svými zaměstnanci uspořádala společnost SpokojenyPes.cz s.r.o. Naši pacienti dostali spoustu kvalitního krmiva a další potřebné věci.

Na konci srpna jsme ve stanici uspořádali brigádu pro dobrovolníky, kteří nám pomohli s velkým posezonním úklidem areálu.

Naši podporovatelé v roce 2021

Sponzoři*, kteří záchranné stanici v hotovosti nebo převodem na náš transparentní účet poskytli dar ve výši 500 Kč a více: Lenka Drápalíková, Ela Cerovská, Věra Abramová, Lenka Staňková, Marek Linhart, Tereza Linhová, Adéla Stejskalová, Zuzana Komorousová, Marek a Eliška Lokajovi, Jana Štorkánová, Martina Mrázová, Eva Klannerová, Markéta Bořanová a Květa Cveklová, Tomáš Haluška, Jaroslava Majerová, Daniela Nemravová, Adélka a Noemi Pourovy, Petr Kovařík, Junák – český skaut, středisko 55 Vatra Praha, z. s., Sofie Ferklová, Motyčkoví, Jitka Holanová, Roman Jedlička, Eva Kabourková, Lucie Kortusová, Klára Cooper, Ema Rozálie Sýkorová, Jana Kocová, Renata Hrádková, Michaela Hájková, Iva Šimáková, Erik Emichel, Kristina Gurtlieva, Nemanja Mijailovic, Milan Ledínský, Petr Vobecký, Martin Šimek, Aneta Balounová, Radka Hošková, Kateřina Chmelařová, kočka Azor, Michaela Svobodová, Gabriela Kristková, Zdena Čermáková, Radovan Vrána, Ivana Hrušková, Kristýna Smetanová, Jakub Semrád, Jana Svobodová, Zdeňka Veselá, Zuzana Císařová, Renata Kvasnicová, Jiří Petrdlík, Pavel Sova, Martina Hoblová, Věra Vlachová, Doubravka Ježková, Miroslav Vlach, David Rýgl, Děti z Vlny, Ondřej Votruba, Zdeněk Koš, Petra Bílková, Eva Libs, Adéla Ebermannová, rodina Valušova, Tetsu Onari, Karolina Neumannová, Čenda, Lucie, Pepé, Šobul, Vendul, Finč a Džira, Kateřina Čápková, Pavel Bartoň, Pavlína Maierová.

Adoptivní rodiče* trvale handicapovaných zvířat v naší péči: Jiří Sedláček, Iveta Isaiášová, Marie Barchanská, Brigita Kordič Holecová, Ignác a Ágnes, Michala Volná, 4. skupina ÚPMD-RES, Věra Dvořáková, Reinhard Peter Kaiser, Milica Miljkov, Přemysl Lelek, Nelinka Andrllová, Svenda, Alžběta M., Junák – český skaut, středisko 55 Vatra Praha, z. s., Ing. Eva Tylová, Marta Elznicová, PEMA – ekonomické poradenství, s.r.o., Irena Řivnáčová, Anička a Adámek Dankovi, Ibrahim Bahoulldin Mirdan Alwindawi, Jakub a Klára, Milada Horáková, Karolina Nová, Martina Lišková, Johana Černá a Jan Vitásek, Pavla Petrdlíková, Lubomír Hobl, Žofie Leinweberová, Markéta Panda Leinweberová, Monika Švecová, Kateřina Čápková, Sabina Duková, Zdeněk Koš, 5. B 2020/2021 FZŠ Mezi Školami, Denisa Rollová, Vološinovi, Toník Tejmar, Petra Hejduková, Simona Koutná Ježková, Kateřina Richterová, Marek a Markéta, Tomáš Mandlík, Marie Kovaříková, Anna Žáková, Andrea Davidová, Vladimíra Šuláková, Markéta Popovičová, Eva Holec Kalašová, Jelízaveta Juříčková, rodina Haidinger, Adam Heinrich, Jiří Nováček, Jiří Matys, Kateřina Čermáková, Eda a Minda, Martin Mecerod, Jiří Manych, Jiří Štěpánek, Petr a Petra Svoboda, Jan Novotný, Eva Holemá, Martina Hoblová, Veronika Hroudová, Iveta Polášková, Petr Hejda, Kripnerovi, Lenka Staňková, Jana Hyklová, Pavla Dudová, Motyčkoví, Jaroslav Hobl, Irena Bártová, Týnka, Adámek a Anička Dankovi, Eva Sloupová, Martina Hejkrlíková, Milena Bošková, Ondřej Kofroň, Aneta Klepárníková, Michal Kňazský a Tobias, Richard Knobloch, Kateřina Pardubská, Michal Berounský, Dora Marie Blanka Samberg, Michal a Plamena, Václav Šrámek, Zuzana Pernicová, Ondřej Šimák, Verunka, Milen a Jan Kuželkovi, Lenka Kupková, Jolana Váňová, Vladimír Váňa, Veronika Marhounová, Oliver, Pavla a Michal Hanisch, Petr Svoboda, Marek Ziegler, Kamil, Michal Sláma, Veronika Slámová, Jana Příbylová, Kateřina Jalovcová, Samuel Fábry, Ella Fábry, SpenglerFox, Miholovi, Sabina Sedláčková, Petr Čepek, Radek Váňa, Bětka Ženíšková, Štěpán a jeho kamarádi, Klára Sokolová a Vítězslav Martiš, Klára Sokolová, Franceska Adamson, Violka Hanáčková, Adriana Fialová, Miloš a Ondra z Lesního Světa, manželé Vinšovi, Zuzana Spáčilová, Tomáš Hubáček, Filip Hřebačka, Tereza Juppová, Táňa Knoblochová, Sabina Jerman, Jaromír Novák, Antonín Kimmer, Anna Kimmerová, Klára Jeřábková a Jan Vízner, Jigme Lodr, Hana Bartlová, Věra Šimáčková a Karel Bozděch, Markéta Šantrůčková, Štěpán Molitor, Michal Vavrek, Jindřiška Uhrová, Veronika Vránová, Petr Dylan Šimáček, Nebojša Miljkov, Alena Kratinová, Jitka + Alča + Inka, Jitka + Eva + Věra, Janek a Kamča, Áďa a Bája, Lenka a Karel, Lenka Juchelková, Olivia Crowe, Zuzka Lelková, Pavla Pelikánová, Jana Kvirencová a Adam Rýpar, Hanka Masopustová, Kateřina Kunz

Školy, které stanici poskytly dar: Základní škola Be Open s.r.o., Scioškola Praha 11, Základní škola, Praha 7, Trojská 110 (třída 2.B), MŠ Větrníček (třída U Koťátek), První jazyková ZŠ (ŠD Horáčkova), Základní škola Velká Chuchle (třídy 1.B, 6.A, 4.A)

Děkujeme
za vaši
podporu.

* Uvádíme dárci, kteří souhlasili se zveřejněním svého jména

Naši nejvýznamnější firemní partneři v roce 2021

prodejny Stodůlky,
Velká Ohrada, Nové Butovice

prodejna Barrandov

prodejna Zličín

prodejna Zličín

Vypouštění zachráněných zajíčků

Péče o... včely

Od roku 2011 realizujeme náš dlouhodobý projekt Návrat včel do pražských lesů. Postupně v pražských lesích a parcích zakládáme nové včelnice nebo obnovujeme ty původní. Projekt není primárně zaměřen na produkci medu, jeho hlavním posláním je zvyšování povědomí obyvatel Prahy o nezastupitelné úloze hmyzu v ekosystému a v krajině. Zároveň nám jde o představení tradičního včelařského řemesla veřejnosti.

Návrat včel do pražských lesů

Kolik včelnic jsme spravovali?

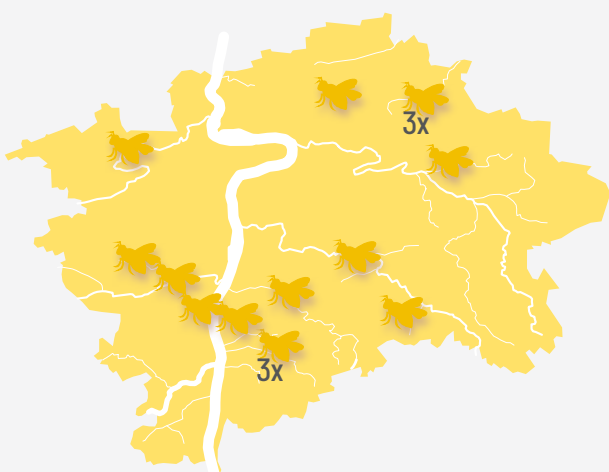
15 103
včelnic včelstev

Zatím poslední včelnicu jsme v roce 2021 založili v ekocentru Prales. Jde o komunitní včelnicu, kde si mohou zájemci o včelaření pronajmout jeden z úlů (podrobnosti o komunitní včelnici najdete na straně 81).

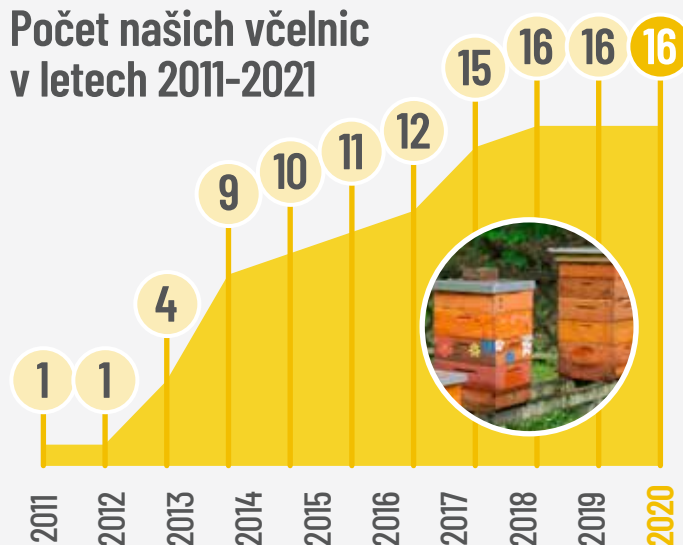
Kde všude bydlí naše včely

(zleva doprava)

Divoká Šárka, Centrální park Stodůlky, Prokopské údolí, zookoutek Malá Chuchle, DUN Na Lysinách, Kamýk a okolí (3x, lesopark, DUN Lhotka I, DUN Lhotka II), Kunratický les, Zahradnictví Ďáblice, sídlo Lesů hl. m. Prahy v Záběhlicích, Miličovský les, ekocentrum Prales (3x), DUN Černý Most

Počet našich včelnic v letech 2011-2021

Uspořádali jsme 49 vzdělávacích akcí a programů zaměřených na svět včel. Zúčastnilo se jich 907 lidí.

V roce 2021 jsme vytvořili 889 kilogramů medu.

V roce 2021 jsme vytvořili takřka pětkrát víc medu než v roce 2020. Přispěl k tomu jen minimální úhyn včelstev přes zimu a také poměrně příznivé počasí během sezony.

V medárně jsme zpracovali 481 kg včelího vosku.

Číslo zahrnuje jak včelí vosk z našich úlů, který jsme zpracovali na voskové mezistěny a včelám do úlů zase vrátili, tak vosk od drobných včelařů, kteří nemají možnost si voskové mezistěny z vlastního vosku vyrobit a kterým tuto službu nabízíme. Výroba mezistěn pro včely z jejich vlastního vosku patří při chovu včel mezi důležitá preventivní hygienická opatření. Koloběh včelího vosku v rámci jednoho provozu je tak uzavřený a nenarušují jej vlivy z okolí.

3%
97%

97 % (466 kg) z celkového množství přijatého vosku tvořil včelí vosk od drobných včelařů, zbytek (15 kg) byl vosk z našich úlů.

Péče o... vzdělávání Pražanů

Environmentální vzdělávání a výchova k odpovědnému chování vůči životnímu prostředí je nedílnou součástí naší práce. Aktivně komunikujeme s Pražany a předáváme jim informace o pražské přírodě, o kterou se naše organizace stará. Využíváme k tomu především metody zážitkové lesní pedagogiky. Ekologickovýchovné akce a programy pořádáme jak pro školní skupiny, tak pro veřejnost na osvětových akcích po celé Praze. Řadu akcí organizujeme také v našem ekocentru Prales ve Kbelích, které funguje od roku 2017. Našimi ekologickovýchovnými aktivitami naplňujeme Krajskou koncepci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hl. m. Prahy na období let 2016–2025, kterou Rada hl. m. Prahy schválila 3. května 2016.

Environmentální vzdělávání

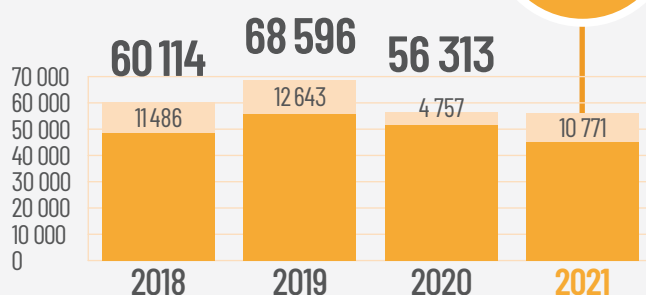
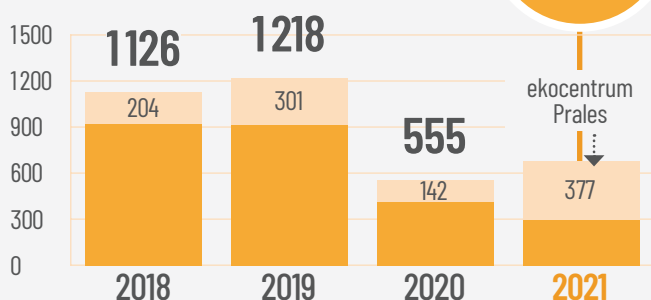
Kolik akcí jsme uspořádali a pro kolik lidí?

Připravili jsme 679 vzdělávacích, výchovných a osvětových akcí. Více než polovinu akcí (377) zorganizovalo ekocentrum Prales.

679 akcí

Našich aktivit se zúčastnilo 55 997 lidí.

55 997 účastníků

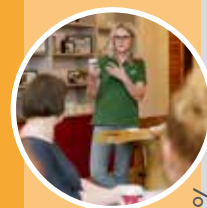
Pro koho jsme to dělali?

základní školy
53 %

mateřské školy
33 %

veřejnost
13 %

ostatní 1 %

Jaké akce to byly?

552 programů
pro jednu třídu

11 186 👤👤👤

26 projektových
dní pro více tříd

700 👤👤👤

10 exkurzí

185 👤👤👤

20 osvětových
akcí pro školy/
veřejnost

6 121 👤👤👤

71 ostatních

37 805 👤👤👤

Výběr z akcí pro Pražany

Distanční aktivity

S ohledem na přetrvávající pandemii onemocnění covid-19 jsme i v roce 2021 pro Pražany místo společných akcí připravili několik náhradních „samoobslužných“ aktivit. Na jaře a v létě jsme pokračovali s kvízovými stezkami – na různých místech po Praze (například v Chuchelském háji, v Hostivařském lesoparku, v Divoké Šárce nebo v Kunratickém lese) jsme rozmístili série otázek, které jsme každý týden obměňovali a jejichž řešením si návštěvníci mohli zpestřit procházku.

Naší další venkovní akcí bylo Mapování detailů. To je hra, ve které mají soutěžící za úkol podle fotek s nápovědou najít známé i méně známé body v dané lokalitě, vyluštit všechny hádanky, které se k nim vážou, a odhalit tajenku. Na jaře jsme detaily mapovali ve Stromovce, na podzim jsme se přesunuli do Kunratického lesa. Ke hře si účastníci mohli vytisknout nebo vyzvednout herní kartu s mapou a křížovkou. Do pátrání ve Stromovce se zapojilo 104 soutěžících, v Kunratickém lese se mapování zúčastnilo dokonce 162 hráčů.

V ekocentru Prales jsme pro návštěvníky připravili hru Šifrovačka, která je – v případě, že správně vyluštili všechny skryté šifry – provedla celým areálem. Šifrovačku si vyzkoušelo cca 300 návštěvníků.

Další aktivitou v ekocentru byla akce s názvem Poznej Prales z/do detailu, které se zúčastnilo asi 200 návštěvníků. Jejich úkolem bylo správně vyplnit tajenku, avšak písmena do ní museli hledat podle fotografií objektů, které se nachází v areálu.

Komunitní včelnice

V dolním areálu našeho ekocentra Prales jsme založili malou komunitní včelnici, v níž si mohli zájemci o včelaření pronajmout jeden z úlů se včelstvem v produkční síle a osobně si vyzkoušet, jak taková péče o včely v praxi vypadá. S odbornou podporou našeho zkušeného včelaře se od května do prosince pět nových včelařů učilo, co všechno včelaření v průběhu roku obnáší.

Všichni začínající včelaři pilotní ročník úspěšně dokončili. V projektu bychom rádi pokračovali i v roce 2022. Naše organizace se včelaření věnuje již od roku 2011, kdy jsme zahájili projekt Návrat včel do pražských lesů a začali zakládat či obnovovat včelnice na různých místech v pražské přírodě.

Jaké barvy má les?

S MŠ Klánovice jsme po celý školní rok 2020/2021 spolupracovali na projektu **Barvy lesa aneb Barevný rok s motýlem Běnou**. Každý měsíc jsme pro všechny děti ze školky v Klánovickém lese připravili vzdělávací program, který tvořily aktivity propojené jednou konkrétní barvou. Například v „bílém“ měsíci si děti vyzkoušely, jaké to je v těle housenky nebo si hrály na bílého daňka. Barvy v přírodě s námi během celoročního projektu objevovalo přes 120 dětí. V červnu 2021 se uskutečnilo naše závěrečné „duhové“ setkání. Děti absolvovaly orientační běh se zastávkami na jednotlivých „barevných“ stanovištích. Navštívily tak například stanoviště rybáře, včelaře nebo lesního technika.

S klánovickou školkou spolupracujeme dlouhodobě. Naším cílem je přiblížit dětem význam a funkce lesa a pomoci jim rozvíjet jejich vztah k přírodě a životnímu prostředí.

Víc vlastní zeleniny

Vzhledem ke stále většímu zájmu o komunitní zahradničení jsme na pěstitelskou sezónu 2021 opět rozšířili komunitní zahradu v našem ekocentru Prales. Venkovní část komunitní zahrady se rozrostla o 10 nových vyvýšených záhonů. Zahradníkům jsme také vyčlenili část fóliovníku, který slouží jako dílna a sklad nářadí a materiálu, a vzniklo zde 8 dalších vyvýšených záhonů. Novinkou roku 2021 bylo i komunitní políčko o rozměrech 4 x 20 m, kde si zájemci mohli pronajmout svůj díl a následně na něm hospodařit. Celkem tak na jaře roku 2021

Nejčastěji se u nás pěstují rajčata, papriky, ředkvičky, hrách nebo saláty.

čekalo na zájemce 107 pěstebních ploch, které si velmi rychle rozebralo 61 komunitních zahradníků.

Protože návštěvnost ekocentra se postupně zvyšuje, v dolní části ekocentra jsme pro návštěvníky postavili venkovní kompostovací wc se zelenou střechou.

Za svítání do Stromovky

Na začátku června se ve Stromovce již po osmé sešli zájemci o kosení trávy tradičním způsobem, totiž kosou.

V pátek 4. června 2021 se konal osmý ročník akce Kosení ve Stromovce, kterou naše organizace od počátku podporuje, každoročně pro sekáče vyčlení vhodnou louku k posekání a půjčuje kosy těm, kteří nemají vlastní. Na rozkvetlé louce v centrální části parku se za svítání sešlo několik desítek lidí, mezi nimiž byli zkušení sekáči, ale i úplní začátečníci, kteří měli kosu v ruce poprvé. Společnými silami a za doprovodu folklorní hudby pokosili celou louku.

Tajemství přírody

V ekocentru Prales jsme během letních prázdnin uspořádali 2 turnusy týdenního příměstského tábora pro děti 1. stupně ZŠ. Tématem bylo Tajemství přírody. Pod vedením našich lektorů ekologické výchovy se děti pustily do zkoumání přírodních zákonitostí, poznávaly říši zvířat žijících ve volné přírodě, ale taky život těch, která jsou součástí hospodářství, vyzkoušely si zahradničení nebo se vypravily za vodou a zkoumaly její koloběh v krajině. Součástí tábora byl také celodenní výlet do našeho zookoutku v Malé Chuchli.

O nejlepšího sběrače

Na podzim jsme uspořádali 11. ročník soutěže **O nejlepšího sběrače**. Tentokrát se mohly zapojit školy z městských částí Praha 4, Praha-Kunratice, Praha 9 a Praha 19. Žáci z 35 tříd 5 mateřských a 5 základních škol sbírali žaludy, bukvice, vlašské a lískové ořechy a šípky pro zvířata z našich zookoutků. Společnými silami děti nasbíraly 513 kilogramů plodů. Nejlepším sběračem se stala ZŠ Kavčí hory, kam putovala cena pro nejlepší školní i nejlepší třídní kolektiv.

Péče o... komunikaci s Pražany

Komunikaci s pražskou veřejností včetně jejích zástupců z řad novinářů chápeme jako přirozenou součást naší každodenní práce. Domníváme se, že bez dialogu s těmi, jichž se naše činnost bezprostředně dotýká, nelze přírodní bohatství Prahy efektivně a uspokojivě spravovat. Proto velmi dbáme na to, aby naše informační kanály, jejichž prostřednictvím referujeme o dění v pražské přírodě, co nejlépe sloužily jak zástupcům městských částí, na jejichž území se nachází parky a lesy v naší správě nebo jejichž územím protéká některý z pražských potoků, tak všem ostatním Pražanům a aby jim poskytovaly kvalitní a aktuální informace. Snažíme se své záměry a postupy při péči o pražskou přírodu co nejlépe vysvětlovat. Speciálními projekty a kampaněmi se zároveň snažíme posilovat povědomí Pražanů i návštěvníků Prahy o pražské přírodě a pomáhat zvláště mladší generaci rozvíjet její vztah k přírodním pokladům hlavního města.

Web, sociální sítě, média

O jakých tématech se mluvilo?

Kromě mailové a telefonické komunikace a osobních setkání komunikujeme s Pražany prostřednictvím aktualit a tiskových zpráv, které publikujeme na našich webových stránkách a sociálních sítích. Tiskové zprávy týkající se naší činnosti připravujeme také pro vedení hlavního města Prahy.

www.lesypraha.cz

@LesyHlPrahy

@ZachrannaStaniceHMP

Zvířata

Mezi našimi tématy, která v roce 2021 v médiích nejvíce rezonovala, byla problematika volně žijících živočichů, potažmo péče o ně, kterou poskytuje naše záchranná stanice. Zájem médií i Pražanů vyvolala naše veřejná vypouštění zachráněných živočichů, medailonky nejčastějších druhů pacientů

nebo mediální kampaň na podporu péče o mláďata Dobrý dar pro mléčný bar a zejména informace týkající se chystané stavby nového areálu stanice.

Výsadby

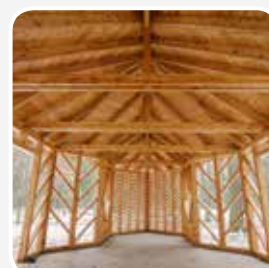
Velkou pozornost každý rok vzbuzují naše zprávy o jarních a podzimních výsadbách stromů na lesních i nelesních plochách.

V říjnu jsme Pražany zvali na společné sazení lesních stromků v Kunratickém lese (podrobnosti najdete na straně 29).

Stavby

Zájem byl také o zprávy týkající se staveb, na kterých naše organizace pracuje nebo které probíhají na území v naší správě. Referovali jsme například o přípravě a následném zahájení výstavby dodatečného bezpečnostního přelivu na Hostivařské přehradě nebo o rekonstrukci Velkého altánu v Kunratickém lese (podrobnosti najdete na straně 20).

Pohotovostní linky

Kolik jsme přijali telefonátů?

Spravujeme 3 nonstop linky, které slouží jako specializované pohotovostní kanály, které Pražané mohou využít pro oznámení mimořádných situací, jejichž řešení spadá do naší kompetence.

Linka záchranné stanice

773 772 771

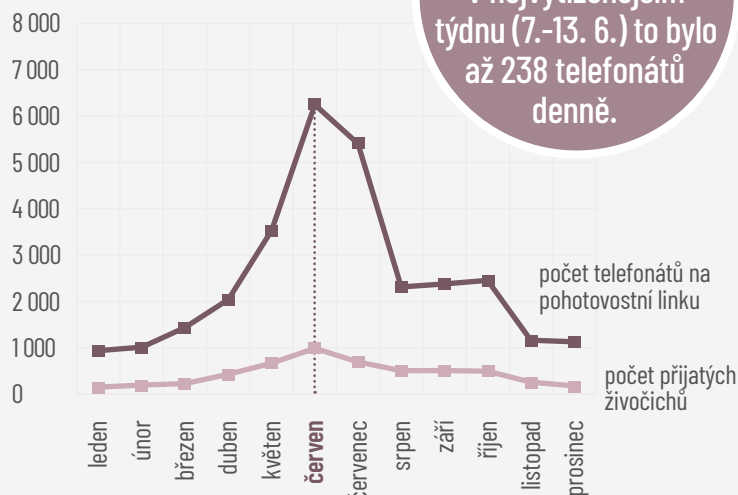
29 990 telefonátů

Nezanedbatelnou část hlášených případů dokáže operátor stanice vyřešit přímo po telefonu, při hovoru s nálezcem živočicha, kterému podle dané situace doporučí správný postup. Díky pohotovostní lince dokážeme včas zabránit například tomu, aby volající odebral z přírody zdánlivě opuštěné mládě, které ve skutečnosti lidskou pomoc vůbec nepotřebuje. Bez telefonických konzultací by byl počet živočichů, které stanice ročně přijme, podstatně vyšší.

Na linku Záchrané stanice hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy volají hlavně nálezci zraněných zvířat nebo lidé, kteří hledají radu v oblasti výskytu a záchrany volně žijících živočichů.

Průměrně jsme přijali 82 telefonátů denně, v nevytíženějším týdnu (7.-13. 6.) to bylo až 238 telefonátů denně.

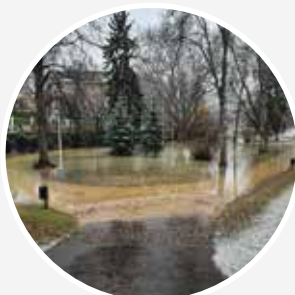

Vodohospodářská linka

777 719 009

1298 telefonátů

Na vodohospodářské lince mohou lidé nahlásit například havárii či jinou mimořádnou událost na pražských potocích a vodních nádržích. Operátor linky přijímá také oznámení o povodňových stavech a výstražné zprávy ČHMÚ.

Kácení havarijních stromů

777 470 809

495 telefonátů

Linka pro kácení havarijních stromů slouží pro ohlašování naléhavých případů dřevin v havarijním stavu, které se nacházejí na pozemcích ve správě Lesů hl. m. Prahy a které bezprostředně ohrožují okolí a bezpečnost lidí.

Informační materiály

Jaké informační materiály jsme vyráběli?

Pro akce, projekty a kampaně naší organizace vytváříme tištěné informační materiály, jako jsou plakáty, brožury nebo letáky. Vyrábíme také informační cedule/panely, které instalujeme v pražských lesích a parcích či u spravovaných vodních ploch a potoků, a navrhujeme vizuální podobu našich produktů (etikety, polepy apod.).

Osvětové projekty a kampaně

Nebezpečí ve městech. Co všechno ohrožuje zvířata?

Zookoutek v Malé Chuchli je jedním z detašovaných pracovišť naší Záchrané stanice hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy. Náhradní domov v něm nacházejí zvířata, která se kvůli svému trvalému handicapu již nemohou vrátit zpět do volné přírody. Zookoutek je volně přístupný a lidé si zde mohou aktuálně prohlédnout 27 různých druhů zvířat (podrobnosti o našich zookoutcích najdete na straně 68). Abychom návštěvníkům přiblížili osudy těchto zvířat a především příčiny jejich zranění, vytvořili jsme v areálu zookoutku informační minicentrum. Na 11 informačních panelech popisujeme nástrahy, které volně žijícím živočichům ve městě každodenně hrozí. Jedna ze sekcí je zaměřena na

zdroje nebezpečí, které jsou běžnou součástí měst, například skleněné plochy, hustá dopravní síť nebo nejrůznější pasti jako světlíky či komíny. Další část popisuje typy nebezpečného chování, jímž zvířata přímo ohrožujeme my lidé. Do této kategorie spadá například nesprávné přikrmování, neohlídání domácích mazlíčků, jejichž útoky mohou být a bývají smrtelně nebezpečné nejen pro divoká mláďata, ale i pro dospělé volně žijící živočichy, nebo rozdělávání ohně a používání zábavní pyrotechniky tam, kde je to zakázáno. Třetí sekce se věnuje divokým mláďatům, jejich různým druhům a rozdílům v chování a také metodám, jak rozpoznat, kdy potřebují lidskou pomoc a kdy se naopak máme držet dál.

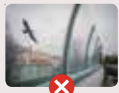
SKLENĚNÉ PLOCHY

Skló se jako stavební materiál používá stále častěji. Velké zrcadlící se nebo čiré skleněné plochy mají nejen kancelářské a administrativní objekty, ale i obchodní domy, zastávky MHD, skleníky, zbradli nebo oslušené části nových pasivních rodinných domů. Přitom všechny skleněné plochy včetně běžných oken představují pro ptáky smrtelné nebezpečí - nejsou-li doplněny vhodnými bezpečnostními opatřeními. Kvůli žadnému nebo špatnému zabezpečení skleněných ploch zahyne v Evropě po nárzech do skel neuvěřitelných 100 milionů ptáků ročně. To je zhruba škrát více, než kolik smrtelných úrazů ptáků způsobí dráty vysokého napětí, a 10krát více, než kolik ptáků uloví domácí kočky.

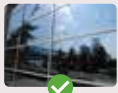

Proč sklo zabíjí?

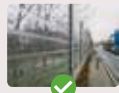
- Ptáci se v průměru pohybují výrazně rychleji než savci (například drobní ptečiči rychlostí okolo 30 km/h, holubi škrátně 170 km/h).
- Na rozdíl od lidí mají ptáci oči umístěné po stranách hlavy a nejostřejší pro vídání právě do stran.
- Ptáci nedovedou rozlišit skutečnost a její odraz ve skle (sklo vůbec nevidí). Do skleněné plochy tak běžně zamíří, protože jsou převlečeni, že vidí větvě a bezpečí stromu nebo naopak soka, kterého je třeba odhnat.

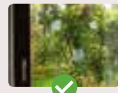
Jedna čemá situace dravce nestabilí. Je to naproti neřafce, byt stále je malé vyhledání prave. Pokud je do největší kontrast barvy polopu vlti okle píse a hřstora polepu.

Ovlye postace vzdalenost sice 30 cm mezi jednotlivými samolepkami. Na ruru samolepek ani vypovědné obrázce neřafce.

Prothkálné a jiné skleněné stře je upovědné zabezpečení například vertikálními nebo vedovými prvky.

Dobře fungují i tzv. UV samolepky, které jsou nenápadné, ale pro ptáky velmi jasně viditelné, protože vlnímí i tuto část barevného spektra.

Bezpečné zastávky

Česká společnost ornitologická (CSO) má speciální program Bezpečné zastávky na pospení zastávek MHD. Shromáždí údaje o nebezpečných skleněných zastávkách na území Česka.

Zapojit se může každý!
www.zastavky.birdlife.cz

Naší jste zraněného opeřence?

Pokud poblí skleněné plochy naleznete ptáka, který je špatně, zrači rovnováhu nebo přivrtví oči, kontaktujte záchrannou stanicí - v Praze Záchrannou stanicí hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy. Její pohotovostní linka je 773 772 771.

SVĚTLÍKY, KOMÍNY, SÍTĚ

Město volně žijícím živočichům poskytuje spoustu úkrytů a možností ke hřdní. Nachází se zde však i množství různých pastí, ve kterých mohou uvzdnout. Nejnebezpečnější z nich jsou světlíky v čimžových domech. Odvětrávají koupelny a záchody a jsou obvykle le úské a velmi hluboké. Pokud do nich zvíře spadne, většinou nemá šanci dostat se bez pomoci ven. Nejčastěji do prazských světlíků padají kavy, postolky a holubi. Často sem spadnou nemotorná mláďata, která se teprve učí létat. Podobné nebezpečné jako světlíky a různé sachty jsou i komíny - také do nich mohou živočichové spadnout. Někteří tam dokonce vlezu úmyslně, protože si myslí, že by to mohla být důlna vhodná ke hřdní. To dělají například sovy nebo kavy. Svůj omý si bohužel většinou uvědomí pozdě.

Co se s tím dá dělat?

- Bydlete-li v domě, kde je nezajištěný světlík, iniciejte jeho zajištění sítí.
- Komíny lze proti pádu živočichů zabezpečit kovovou mřížkou.

Tato postolka spadla do nebezpečné kavy v budově zábrani skoly. Děti si všimly, že za zavřenými dveřmi něco šramolá. Díky tomu se postolka dostala brzy ven. Měla velké štěstí, že do sachty nepadla třeba v hřdní nebo když byla školá zavřená.

Tato kava uvrtala v okapu. Když omý dostal ven, musel jme okap na místě rozřít a potom zase sítí. Měla umátné peří, ale jinak byla v pořádku, proto jsme ji po koupeli a obložení ve stanicí mohli vypustit zpátky na svobodu.

Pro zřafata jsou nebezpečné i různé jímky nebo kany. Foto odraslé mláďe ješka zapadla do neakrybního odvodu okapu. Protože orvor byl úzký a hluboký, nemohl vylézt. Díky jeho všímavé zachráněření, která nás přivrtala, však jeho přiběh skončil dobře.

Ve snaze najít si ve městě klidný koutek nabýva kočky zabíhají na nevhodných místech - na teracách, balkonech nebo uzavřených dvorech, odkud se potom s mláďaty nemohou dostat ke vodě. Celou takovou kočku rodná pak musíme odchytit a přestěhovat.

„Ochranné“ sítě a další nástrahy

Dalším městským nebezpečím jsou sítě proti holubům. Mohou se do nich zamotat holubi, ale i postolky, kavy, sojky a další ptáci. Naše záchranná stanice byva k takovému neřafce často volána. (Řešíme jme dokonce i případ postolky, které steho probodí ostrý kovový bodec proti holubům.) Obecně lze říci, že nebezpečné je pro volně žijící živočichy cokoli, do čeho se mohou zachytit či zamotat nebo v čem mohou uvzdnout. Je potřeba na to myslet i při stavbě plotů a různých zábr. An v žádném případě byste v přírodě ani ve městě neměli odhazovat jakékoli odpady - velmi nebezpečné jsou především různé igelity, pasky, provázky či rybářské háčky a vlasce.

Naší jste zvíře lapené v některé z těchto pastí?

Uvidíte-li volně žijícího živočicha uvzdnutého ve světlíku, zamotaného v síti nebo chyceného v jiné podobné pasti, neproděně kontaktujte záchrannou stanicí - v Praze Záchrannou stanicí hl. m. Prahy pro volně žijící živočichy. Její pohotovostní linka je 773 772 771. Bez lidské pomoci se zvíře ven nedostane a bude odsouzeno k pomalé smrti.

Ten píše!

Naše organizace se od roku 2011 v rámci svého projektu **Návrat včel do pražských lesů** (podrobnosti najdete na str. 76) věnuje včelaření a stará se o několik včelnic rozmístěných v pražských lesích a parcích. Ačkoli projekt má především vzdělávací charakter, prodej medu a další aktivity naší medárny nám provoz včelnic pomáhají financovat. Každoročně také vyrábíme jednu limitovanou edici medu, s níž si připomínáme některé z důležitých výročí daného roku. V roce 2021 jsme se rozhodli oslavit 200. výročí od narození významného českého novináře a spisovatele Karla Havlíčka Borovského (1821–1856), který patřil mezi vůdčí osobnosti českého veřejného a politického života v první polovině 19. století. Limitovanou edici *Ten píše! Med od pražských včel* jsme proto věnovali právě jemu a připomínce jeho novinářského a spisovatelského umění.

V předchozích letech jsme si připomínali například 100. výročí od založení Československa (Med republiky), 30. výročí sametové revoluce (Sametový med) nebo 100 let od zakotvení volební práva žen v československé ústavě (Sladká volba).

Ukázky nových informačních panelů umístěných v zookoutku v Malé Chuchli

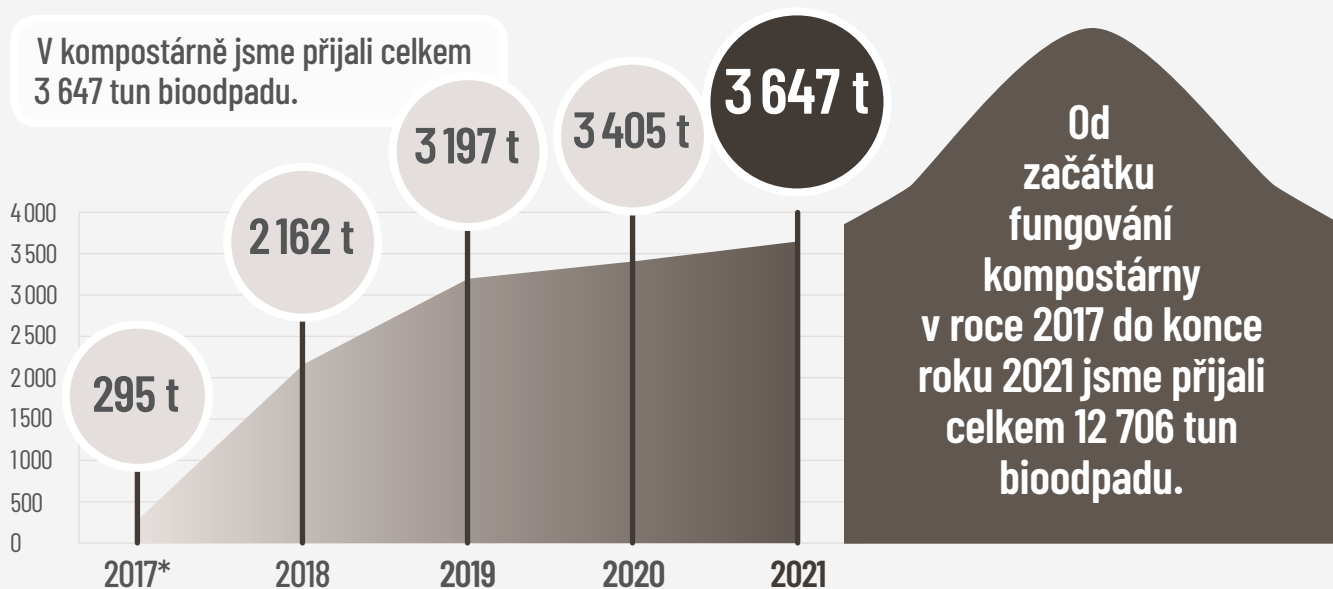
Péče o... bioodpad

Od poloviny roku 2017 spravujeme pro hlavní město Prahu Kompostárnu hl. m. Prahy v Praze-Slivenci. V kompostárně ukládáme biologicky rozložitelný odpad vzniklý při údržbě městské zeleně. Kromě toho kompostárna přijímá bioodpad také od občanů Prahy, od firem a mimopražských občanů a rovněž ze svozů velkoobjemových kontejnerů. Ze zpracovaného odpadu kompostárna produkuje kompost. Část používáme jako hnojivo pro zelené plochy v naší správě, část prodáme a část si odebírají sami Pražané, kteří si za každých 5 odevzdaných kilogramů odpadu mohou posléze odebrat 1 kilogram kompostu zdarma.

Kompostárna

Kolik jsme přijali bioodpadu?

V kompostárně jsme přijali celkem 3 647 tun bioodpadu.

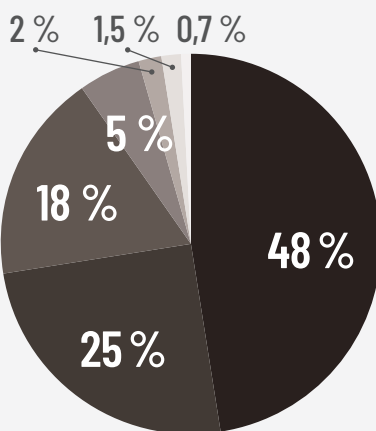

Od začátku fungování kompostárny v roce 2017 do konce roku 2021 jsme přijali celkem 12 706 tun bioodpadu.

*provoz zahájen 7/2017

Od koho?

Firmy	1733 t
Sběrné dvory	913 t
Občané Prahy	647 t
Bio VOK	199 t
Lesy hl. m. Prahy	72 t
MČ Praha-Slivenec	56 t
Mimopražští občané	27 t

Nejvíce bioodpadu (1733 tun / 48 %) k nám dovezly firmy. Celkem 72 tun (2 %) pocházelo z činnosti naší organizace. Do kompostárny svážíme hlavně trávu, listí a větve z údržby parků a vodních toků a nádrží, které spravujeme.

Kompost si odebralo 570 Pražanů.

1350 tun kompostu

Z přijatého bioodpadu jsme do konce roku 2021 vyprodukovali 1 350 tun hotového kompostu.

507 tun jsme využili pro naše potřeby jako hnojivo pro pěstování rostlin či na trávníky ve spravovaných parcích.

375 tun jsme prodali občanům a firmám.

62 tun si zdarma odebrali Pražané, kteří dříve v kompostárně odložili bioodpad (1 kg za 5 kg).

Péče o... úklid

Ve spravovaných přírodních lokalitách zajišťujeme sběr a odvoz odpadků. Pravidelně se vyvázejí všechny odpadkové koše v lesích i v parcích, kromě toho se odpadky sbírají také na volných plochách. Průběžně nepořádku zbavujeme také okolí vodních ploch a břehy pražských potoků. Dohromady jde každoročně o stovky tun nejrůznějšího odpadu.

Sběr odpadu

Kolik odpadu jsme odstranili z lesů a parků?

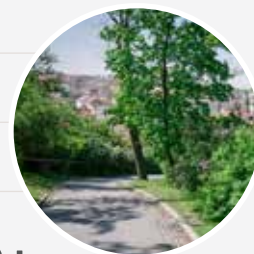
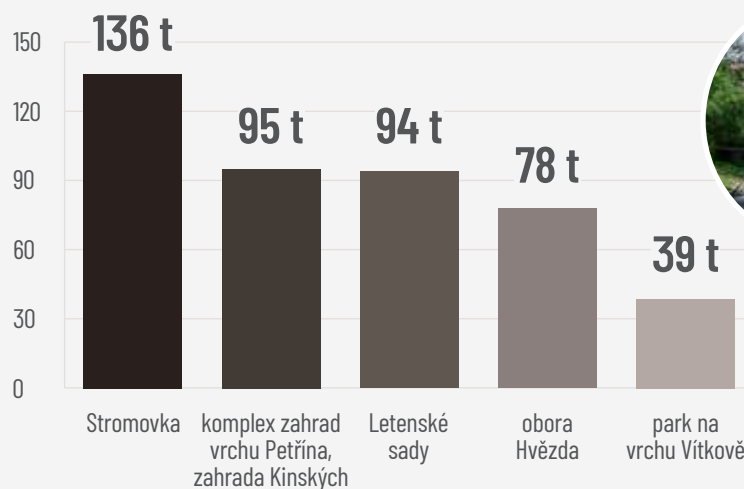
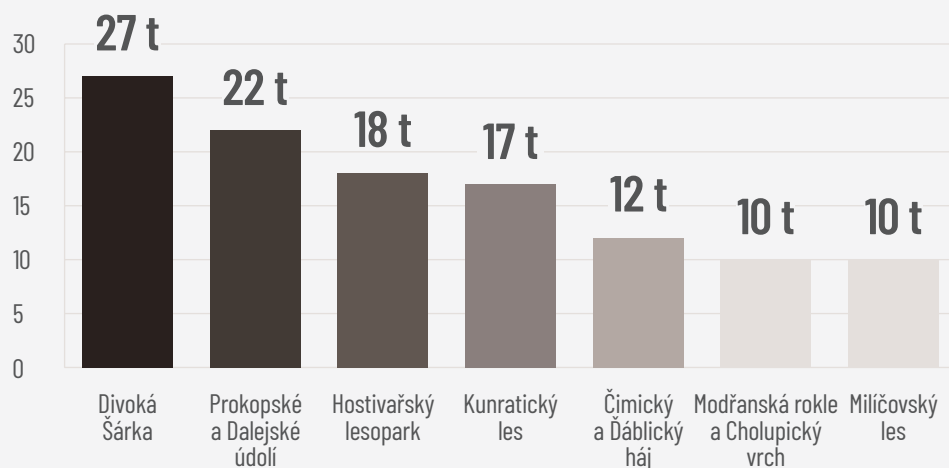
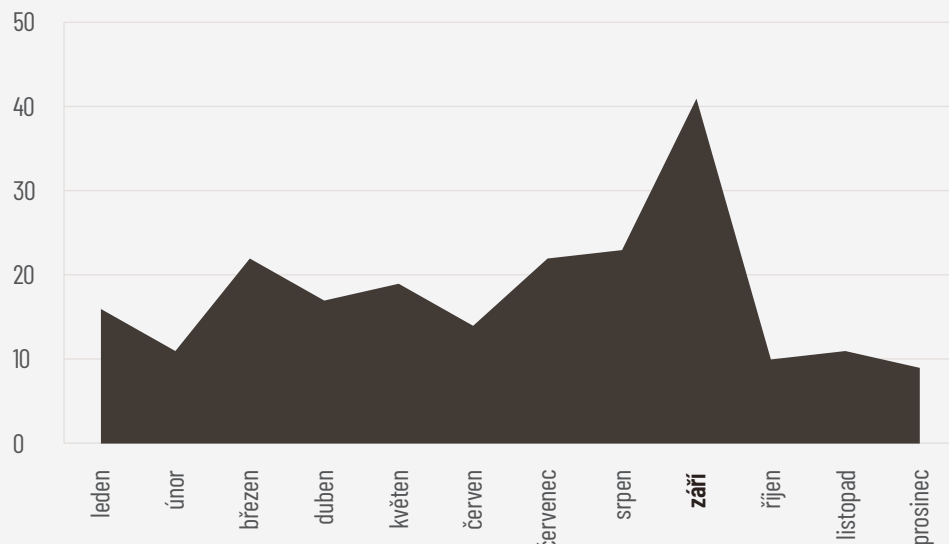
215+146
tun odpadu

Ze spravovaných lesů a z okolí vodních toků jsme vyvezli celkem 361 tun odpadků. Nejvíce odpadu jsme odstranili v Divoké Šárce (27 t), v Prokopském a Dalejském údolí (22 t), Hostivařském lesoparku (18 t), Kunratickém lese (17 t) a v Čimickém a Ďáblickém háji (12 t).

448 tun odpadu

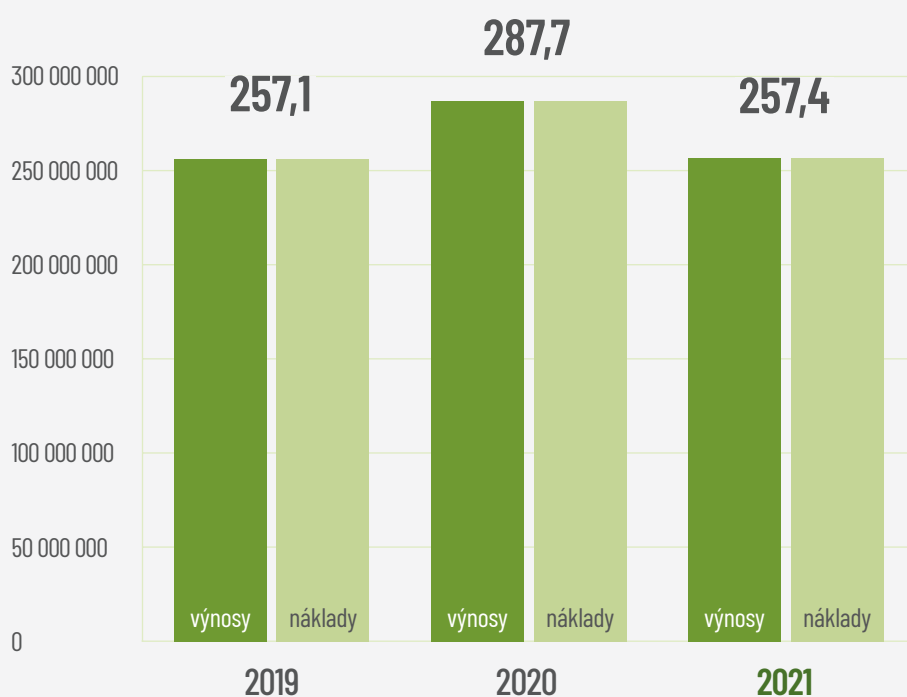
Ze spravovaných parků jsme odstranili celkem 448 tun odpadků. Z toho nejvíce odpadu bylo ze Stromovky (136 t), z komplexu zahrad vrchu Petřína včetně zahrady Kinských (95 t) a Letenských sadů (94 t).

Ekonomická část

Hospodářský výsledek

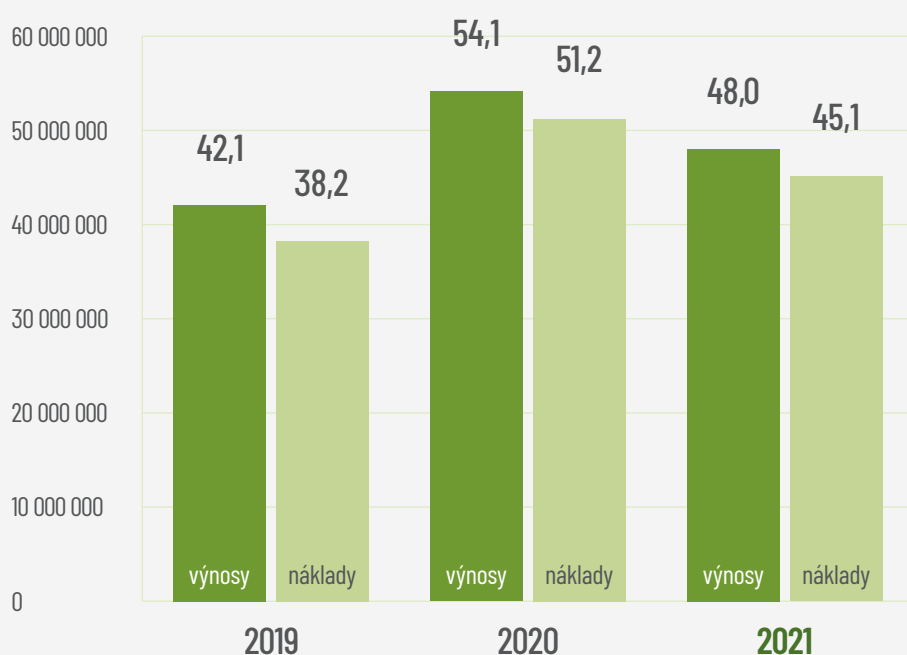
Vývoj hospodaření v hlavní činnosti

Celkové náklady i výnosy v hlavní činnosti organizace v roce 2021 činily 257,41 milionu Kč a meziročně poklesly o 30,26 milionu Kč, tj. o 10,52 %.

Příspěvek zřizovatele na provoz organizace tvoří 96,69 % celkových výnosů organizace.

Vývoj hospodaření v hospodářské činnosti

V hospodářské činnosti organizace k 31. 12. 2021 vykazovala zisk ve výši 2,91 milionu Kč. Do hospodářské činnosti organizace se řadí například činnost Zahradnictví Dáblice, truhlárny, štípárny a další aktivity.

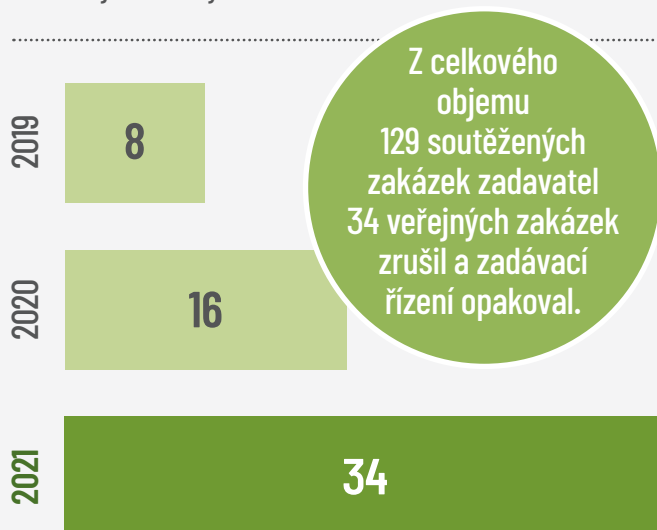
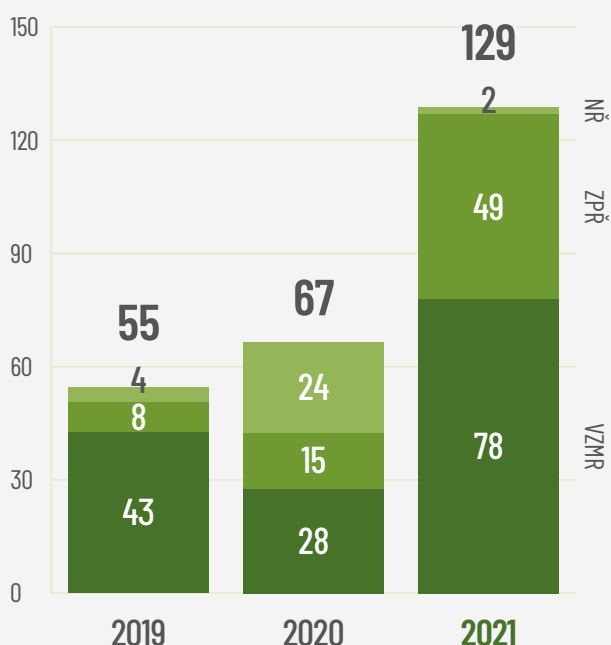
Veřejné zakázky

Kolik veřejných zakázek jsme vyhlásili?

Organizace v roce 2021 vyhlásila celkem 129 zakázek:

- 78 veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR),
- 49 zakázek v režimu zjednodušeného podlimitního řízení (ZPŘ),
- 2 zakázky v nadlimitním režimu (NR).

V meziročním srovnání organizace podstatně navýšila množství soutěžených zakázek, což souvisí se změnou struktury osob odpovědných za veřejné zadávání v organizaci v rámci oddělení veřejných zakázek a se snahou o zvýšení efektivity práce a maximalizaci transparentnosti jednotlivých řízení.

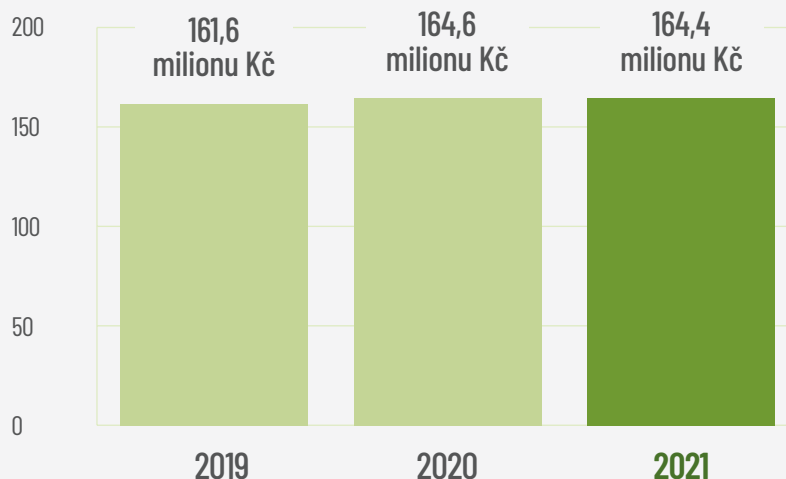
Jaký byl finanční objem soutěžených zakázek?

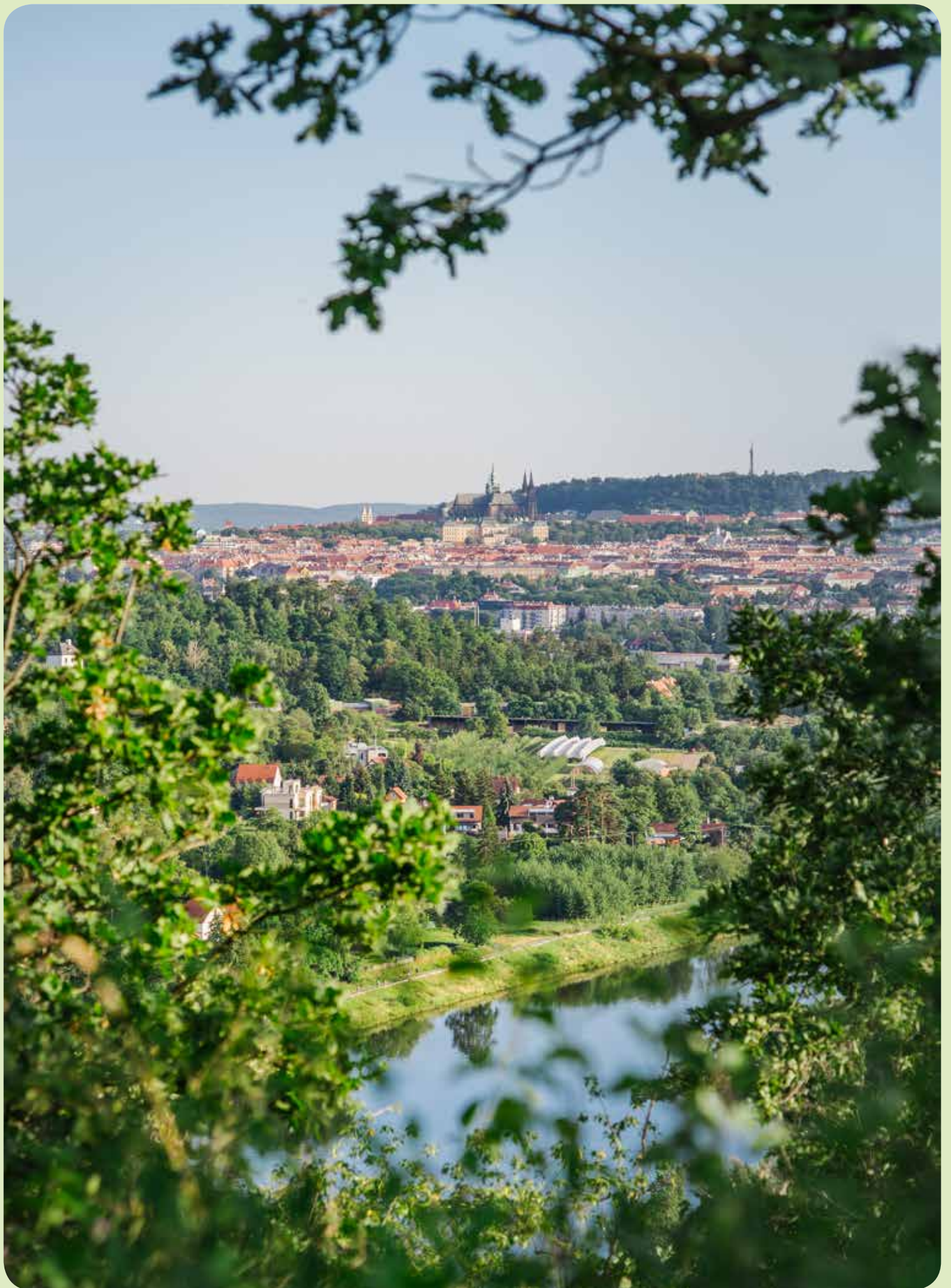
164

milionů Kč

Celkový smluvní objem soutěžených zakázek v posledních 3 letech vždy přesáhl 160 milionů Kč.

V roce 2021 to bylo 164,4 milionu Kč.

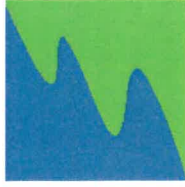

ROZVAHA

příspěvkové organizace

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Období: **12 / 2021**IČO: **45247650**Název: **Lesy hl. m. Prahy****Sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2021****Sídlo účetní jednotky**

ulice, č.p. **Práčská 1885**
 obec **Praha 10**
 PSČ, pošta **106 00**

Místo podnikání

ulice, č.p. **Práčská 1885**
 obec **Praha 10**
 PSČ, pošta **106 00**

Údaje o organizaci

identifikační číslo **45247650**
 právní forma **Příspěvková organizace**
 zřizovatel **Hlavní město Praha**

Předmět podnikání

hlavní činnost **Péče o les a drobné vodní toky**
 vedlejší činnost **dle zřizovací listiny**
 CZ-NACE

Kontaktní údaje

telefon **272 081 800**
 fax **272 081 815**
 e-mail **kubaskova@lesy-praha.cz**
 WWW stránky **www.lesy-praha.cz**

Razítko účetní jednotky

Lesy hl. m. Prahy
 Práčská 1885, 106 00 Praha 10
 www.lesypraha.cz
 IČ: 45247650, DIČ: CZ45247650
 č. 29

Osoba odpovědná za účetnictví

Ing. Zuzana Kubásková
 Podpisový záznam osoby odpovědné
 za správnost údajů

Statutární zástupce

Ing. Ondřej Palička
 Podpisový záznam statutárního
 orgánu

Okamžik sestavení (datum, čas): 31.01.2022, 10h59m44s

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období		Minulé	
			Běžné	Korekce		Netto
AKTIVA CELKEM			1 412 177 131,64	317 629 215,80	1 094 547 915,84	1 043 196 884,44
A. Stálá aktiva			1 218 429 507,11	317 049 997,80	901 379 509,31	865 274 197,71
I. Dlouhodobý nehmotný majetek			2 552 007,39	2 552 007,39		
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	2 186 014,39	2 186 014,39		
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	365 993,00	365 993,00		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II. Dlouhodobý hmotný majetek			1 215 877 499,72	314 497 990,41	901 379 509,31	865 274 197,71
1.	Pozemky	031	408 294 765,18		408 294 765,18	
2.	Kulturní předměty	032				
3.	Stavby	021	299 774 217,83	105 873 687,50	193 900 530,33	185 004 964,16
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	311 673 508,27	185 078 461,83	126 595 046,44	142 627 000,18
5.	Přestítelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	23 545 841,08	23 545 841,08		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	172 589 167,36		172 589 167,36	129 338 393,19
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				9 075,00
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
III. Dlouhodobý finanční majetek						
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV. Dlouhodobé pohledávky						
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Běžné		Netto	
			Brutto	Korekce		
B.	Oběžná aktiva		193 747 624,53	579 218,00	193 168 406,53	177 922 686,73
	I. Zásoby		24 323 736,94		24 323 736,94	21 405 112,68
	1. Pořízení materiálu	111				
	2. Materiál na skladě	112	2 255 599,59		2 255 599,59	2 117 454,63
	3. Materiál na cestě	119				
	4. Nedokončená výroba	121	14 766 148,05		14 766 148,05	12 874 079,38
	5. Polotovary vlastní výroby	122				
	6. Výrobky	123	3 115 986,27		3 115 986,27	3 495 664,46
	7. Pořízení zboží	131				
	8. Zboží na skladě	132	4 059 719,03		4 059 719,03	2 791 530,21
	9. Zboží na cestě	138				
	10. Ostatní zásoby	139	126 284,00		126 284,00	126 384,00
	II. Krátkodobé pohledávky		8 478 173,09	579 218,00	7 898 955,09	7 898 293,80
	1. Odběratelé	311	2 226 066,05		1 646 848,05	3 359 174,88
	4. Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 006 854,03		2 006 854,03	772 521,00
	5. Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
	6. Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
	9. Pohledávky za zaměstnanci	335	9 788,00		9 788,00	18 713,00
	10. Sociální zabezpečení	336				
	11. Zdravotní pojištění	337				
	12. Důchodové spoření	338				
	13. Daň z příjmů	341	2 859 744,00		2 859 744,00	2 231 224,00
	14. Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění	342				
	15. Daň z přidané hodnoty	343				
	16. Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
	17. Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
	18. Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
	28. Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
	30. Náklady příštích období	381	712 714,47		712 714,47	649 141,79
	31. Příjmy příštích období	385				
	32. Dohadné účty aktivní	388	365 195,48		365 195,48	143 772,00
	33. Ostatní krátkodobé pohledávky	377	297 811,06		297 811,06	723 747,13
	III. Krátkodobý finanční majetek		160 945 714,50		160 945 714,50	148 619 280,25
	1. Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
	2. Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
	3. Jiné cenné papíry	256				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období		Minulé
			Běžné	Korekce	
			Brutto	Netto	
4.	Termínované vklady krátkodobé	244			
5.	Jiné běžné účty	245			
9.	Běžný účet	241	160 354 442,42		148 107 161,05
10.	Běžný účet FKSP	243	154 530,08		60 353,20
15.	Ceniny	263			
16.	Peníze na cestě	262			
17.	Pokladna	261	436 742,00		451 766,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
PASIVA CELKEM			1 094 547 915,84	1 043 196 884,44
C.	Vlastní kapitál		1 061 807 565,95	1 014 559 749,11
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		907 070 354,14	870 965 042,54
1.	Jmění účetní jednotky	401	906 841 474,14	870 678 382,54
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	228 880,00	286 660,00
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		151 830 787,91	140 670 377,29
1.	Fond odměn	411	3 144 557,00	3 757 235,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	333 457,38	412 047,96
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	6 413 861,12	5 828 994,84
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		6 000,00
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	141 938 912,41	130 666 099,49
III.	Výsledek hospodaření		2 906 423,90	2 924 329,28
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	431	2 906 423,90	2 924 329,28
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	432		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období			
D.	Cizí zdroje		32 740 349,89	28 637 135,33
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		32 740 349,89	28 637 135,33
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	5 108 752,98	5 539 828,27
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	122 956,00	56 388,00
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	6 997 982,00	6 825 444,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	112 541,00	192 429,00
12.	Sociální zabezpečení	336	2 683 208,00	2 896 055,00
13.	Zdravotní pojištění	337	1 161 846,00	1 251 971,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	501 836,00	1 110 453,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343	776 903,00	498 656,00
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	32 231,40	41 504,12
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	10 593 389,58	7 229 908,28
35.	Výdaje příštích období	383	324 360,00	328 860,00
36.	Výnosy příštích období	384		
37.	Dohadné účty pasivní	389	4 099 576,54	2 435 227,48
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	224 767,39	230 411,18

* Konec sestavy *

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

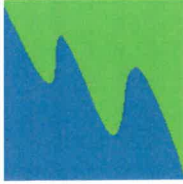
příspěvkové organizace

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Období: **12 / 2021**

IČO: **45247650**

Název: **Lesy hl. m. Prahy**

Sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2021

Sídlo účetní jednotky

ulice, č.p. **Práčská 1885**
 obec **Praha 10**
 PSČ, pošta **106 00**

Místo podnikání

ulice, č.p. **Práčská 1885**
 obec **Praha 10**
 PSČ, pošta **106 00**

Údaje o organizaci

identifikační číslo **45247650**
 právní forma **Příspěvková organizace**
 zřizovatel **Hlavní město Praha**

Předmět podnikání

hlavní činnost **Péče o les a drobné vodní toky**
 vedlejší činnost **dle zřizovací listiny**
 CZ-NACE

Kontaktní údaje

telefon **272 081 800**
 fax **272 081 815**
 e-mail **kubaskova@lesy-praha.cz**
 WWW stránky **www.lesy-praha.cz**

Razítko účetní jednotky

Lesy hl. m. Prahy
 Práčská 1885, 106 00 Praha 10
 www.lesypraha.cz
 IČ: 45247650, DIČ: CZ45247650
 č. 29

Osoba odpovědná za účetnictví

Ing. Zuzana Kubásková
 Podpisový záznam osoby odpovědné
 za správnost údajů

Statutární zástupce

Ing. Ondřej Palička
 Podpisový záznam statutárního
 orgánu

Okamžik sestavení (datum, čas): **31.01.2022, 11h 1m14s**

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
A. Náklady celkem			257 408 209,10	45 117 376,49	287 670 634,55	51 200 930,94
I. Náklady z činnosti			257 391 823,89	44 852 510,35	287 260 825,29	50 870 246,26
1.	Spotřeba materiálu	501	25 828 069,47	2 801 705,05	31 772 154,71	2 721 577,14
2.	Spotřeba energie	502	3 601 058,95	664 090,74	3 749 349,16	402 707,12
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	1 731 047,64	144 333,45	2 942 707,12	998 286,48
4.	Prodané zboží	504		13 949 464,58	2 064,00	16 260 432,97
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	4 819 550,30-		3 308 583,59-	
6.	Aktivace oběžného majetku	507		5 146 811,92-		4 068 670,51-
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	1 126 005,97	5 104 083,29	3 067 851,13	4 871 245,05
8.	Opravy a udržování	511	10 358 004,74	606 144,24	12 407 877,77	437 133,12
9.	Cestovné	512	1 695,00		12 774,00	1 947,82
10.	Náklady na reprezentaci	513	6 182,16	35,84	15 050,00	4 179,00
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	47 108 966,36	3 340 678,40	55 129 475,99	5 949 137,78
13.	Mzdové náklady	521	96 837 686,02	13 055 245,98	102 957 006,34	13 572 777,66
14.	Zákonné sociální pojištění	524	31 474 053,00	4 453 639,00	33 982 876,12	4 593 333,88
15.	Jiné sociální pojištění	525	814 942,20	86 675,11	848 863,43	103 034,44
16.	Zákonné sociální náklady	527	5 740 949,60	936 336,34	5 695 163,39	791 918,05
17.	Jiné sociální náklady	528	602 368,02	88 847,98	686 660,72	96 405,28
18.	Daň silniční	531	495 651,53	17 302,47	500 250,88	23 240,12
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	366 980,76	58 030,24	395 546,26	74 132,69
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542	15 840,00			
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547	601 492,00	22 235,50	1 136 404,12	3 698,34
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	31 265 797,44	4 353 291,74	30 878 223,34	3 827 472,63
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	2 118 319,59	86 812,56	2 295 995,33	65 066,84

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	2 116 263,74	230 369,76	2 093 115,07	141 190,36
II.	Finanční náklady		13 448,90	436,14	78 600,74	562,32
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	13 448,90	436,14	78 600,74	562,32
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů		2 936,31	264 430,00	331 208,52	330 122,36
1.	Daň z příjmů	591	2 936,31	264 430,00	331 208,52	330 122,36
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B.	Výnosy celkem		257 408 209,10	48 023 800,39	287 670 634,55	54 125 260,22
I.	Výnosy z činnosti		8 498 715,08	48 023 800,39	8 338 215,96	54 118 411,00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	550 195,94	10 640 243,68	587 648,70	11 504 528,72
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	2 280 603,77	10 361 223,22	2 139 790,74	14 990 425,72
3.	Výnosy z pronájmu	603		2 915 957,06		2 551 158,26
4.	Výnosy z prodaného zboží	604		23 804 167,11		24 806 233,43
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	664 455,00		445 015,00	744,00
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641		2 271,00	42 000,00	
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				3 028,00
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	3 895 737,56		3 120 115,60	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 107 722,81	299 938,32	2 003 645,92	262 292,87
II.	Finanční výnosy		15 528,42		182 507,93	6 849,22
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	15 528,42		182 507,93	76,94

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				6 772,28
IV.	Výnosy z transferů		248 893 965,60		279 149 910,66	
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	248 893 965,60		279 149 910,66	
C.	Výsledek hospodaření					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		2 936,31	3 170 853,90	331 208,52	3 254 451,64
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období			2 906 423,90		2 924 329,28

* Konec sestavy *

VŠECHNY CESTY VEDOU DO LESA

výroční zpráva Lesů hl. m. Prahy za rok 2021

V roce 2022 vydala příspěvková organizace
hlavního města Prahy Lesy hl. m. Prahy.

Fotografie: Archiv Lesů hl. m. Prahy
Grafická a jazyková úprava: Anna Dvořáková

*Výroční zpráva Lesů hl. m. Prahy je vytištěna
na recyklovaném papíru Ekoprint.*

Lesy hl. m. Prahy, Práčská 1885, Praha 10 – Záběhlice
www.lesypraha.cz

